

TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI
FAALİYET RAPORU
2013

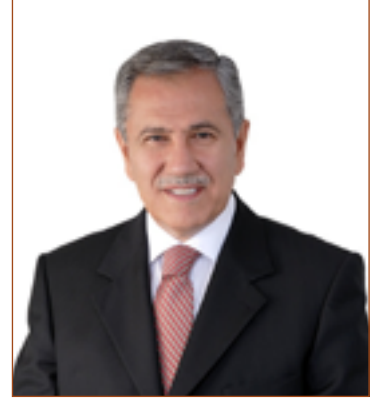
Nisan 2014

*Türk Dil Kurumunun her gün
yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

K. Atatürk

Bakan Sunuşu

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini ortaya çıkarmak, onu dünya dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla kurulmuş olan Türk Dil Kurumu, bu amacı gerçekleştirmek üzere kurulduğu günden bu yana Türkçemizle ilgili çok değerli ve kalıcı çalışmalar gerçekleştirmiş bir bilim kurumumuzdur.

Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve temel kaynaklarına kolaylıkla erişilmesi yönünde kalıcı ve nitelikli çalışmalar yapan Türk Dil Kurumu, toplumda dil bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çok yönlü ilmî çalışmalar ve etkinlikler gerçekleştirmekte; bu çalışmalarının sonuçlarını çağdaş bilişim teknolojilerinin imkânlarını da etkili biçimde kullanarak ilgili bütün toplum kesimlerinin, eğitim öğretim kurumlarının, basın yayın kuruluşlarının hizmet ve yararına sunmaktadır.

Türk Dil Kurumu, yalnızca günümüz Türkçesini değil Türk dilinin tarihî dönemlerini, kardeş Türk lehçelerini bilimsel yöntemlerle araştıran, hemen hemen her bilim dalında Türkçe terim türetme çalışmalarını yürüten; sözlükler, dil bilgisi kitapları ve yazım kılavuzları hazırlayan bir ARGE kurumudur.

Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bu yana yayımladığı kitap sayısı 2013 yılında bini aşmıştır. Türk dilinin her alan, konu ve sorunlarıyla ilgili kitaplar yayımlayan Türk Dil Kurumu geçen seksen iki yılda ortaya koyduğu bu eserlerle Türk dili araştırmalarının yalnızca ülkemizde değil dünyada da bilim merkezi olduğunu kanıtlamıştır.

Altmış üç yıldır kesintisiz olarak yayımlanan Türk Dili dergisi 2013 yılı içerisinde düzenli olarak 12 sayı yayımlanmış, Mayıs 2013 sayısında Necip Fazıl özel bölümüne, Aralık 2013 sayısında ise Sezai Karakoç özel sayısına yer vererek binlerce okuyucuya ulaşmıştır.

Raporun yayın faaliyetleriyle ilgili bölümü incelendiğinde Türk Dil Kurumunun 2013 yılında yayın alanında başarılı ve verimli bir yıl geçirdiği; sözlükler ve kılavuzlar başta olmak üzere dilin çeşitli alan ve konularıyla ilgili 54'ü ilk, 25'i mükerrer baskı olmak üzere toplam 79 eserin yayımlandığı görülmektedir.

Kurum; yayın çalışmalarını da hız kesmeden yüksek verimlilikle sürdürmüş, bir yıl içerisinde dilin çeşitli alan ve konularıyla ilgili 32, Türk dünyası destanları projesi kapsamında 8, çeviri projesi kapsamında 1, süreli yayın olarak 13 olmak üzere 53 adedi ilk baskı, 25 adedi tıpkıbaslı olan 79 eser yayımlamıştır. 2876 sayılı Kanun ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan bu görevlerini yerine getirebilmek için kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarının etkin ve verimli alanlarda kullanılmasına dikkat etmektedir. Bu süreçte en önemli dayanağımız 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. Bu kapsamda kaynaklarının tahsisini önceliklere dayandırarak gerçekleştirmekte ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir. 2013 yılı Faaliyet Raporu da bu yönetim anlayışının sonuçlarının yer aldığı bir belgedir.

Türk Dil Kurumunun 2013 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin olarak hazırlanan İdare Faaliyet Raporu, kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık anlayışının daha da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenebilmesine katkıda bulunacaktır.

Bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan bilim insanlarına, Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen tüm yöneticilerimize ve çalışanlarımıza en içten teşekkürlerimi sunarım.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

Üst Yönetici Sunuşu

Faaliyet raporumuz Kurumumuzun genel yapısının anlaşılabilmesini ve 2013 yılının muhasebesinin yapılabilmesini sağlayacak kapsamda hazırlandı. Bu sebeple ilerleyen sayfalarda okuyacağınız bilgilerin bir özetini yapmaktan kaçınarak önemli gördüğüm bir iki hususu öne çıkarmayı ve dikkatlere sunmayı tercih ediyorum.

Türk Dil Kurumu 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmış, *2013-2017 Stratejik Plan*'ını yayımlamış ve 2013 yılında 81. yılını kutlamıştır.

Yeniden yapılanma sürecinde, Kurumun Bilim Kurulu üyeleri seçilmiş, bilim ve uygulama kolları (Türk Yazı Dilleri ve Ağzları Kolu, Sözlük Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu) belirlenmiş ve çalışmalarına başlamıştır.

Türk Dil Kurumunun önemli bir vechesi yayıncılığıdır. Kurumun dergi yayıncılığı I. Türk Dili Kurultayı'nın Çalışma Programı'na dayanır. 1932'de kabul edilen çalışma programının 6. maddesi "Cemiyet gerek kendisinin gerek dışarıda Türk dili işleriyle uğraşanların tetkiklerini bir mecmua ile neşretmelidir." şeklindedir. 61 yıldır Kurumun geçirdiği türlü dönüşüm ve atlattığı badirelere rağmen okuyucusuyla her ay düzenli buluşan ve özel sayıları tekrar tekrar basılan *Türk Dili* dergisi ve *Türk Dünyası* ile *Belleten*... Kurum, süreli yayınlarıyla ilim ve kültür dünyasına üç yayın hediye etmektedir. Ve Kurumun, 1933'te *Birinci Türk Dili Kurultayı Tezler-Müzakere Zabıtları*, Ahmet Cevat'ın *Türkçede Kelime Teşkili Hakkında Bir Anket* (iki kitap) ve Ruşen Eşref'in *Türk Dili Tetkik Cemiyeti Kurulduğundan İlk Kurultaya Kadar Hatıralar*'la başlayan kitap yayıncılığı... Bu sunuş yazısı kaleme alınırken 40 eserin baskı ihalesi yapılmak üzereydi. Faaliyet Raporu yayımlandığında belki basılmış olacaklar. Bu sebeple yayın sayımızı her söylediğimizde aslında bilgi eskimiş oluyor, ama şu kadarını söyleyebilirim 1095'i geçtik. Yayımladığımız eserleri de düşününce bu bir kurum için başlı başına bir övünç vesilesidir.

Türk Dil Kurumu lisans öğrencilerine verdiği bursların yanında Türk dilinin az araştırılan, öncelikli konularının çalışılabilmesini sağlamak için yüksek lisans ve doktora seviyesinde de burslar vermektedir. Genç bilim adamlarının desteklenmesi açısından önemli olan bu uygulamamızın ardından artık, Bilimsel Araştırma ve Çeviri Projeleri Yönergesi'nin yayımlanmasıyla projeler kabul eden bir kurum yapısına da kavuştuk. Böylece önümüzdeki dönemde Türk Dil Kurumu, çalışma alanına giren ancak bütçe bulmakta zorlanan sosyal bilimler projelerinin önde gelen destekçisi olacaktır.

Orhon Yazıtları'nın okunuşunun 120. yılında kuruluş yıl dönümümüz ve Dil Bayramı'mızın 81. yıllarını Milletlerarası Eski Türk Yazıtları: Dil, Tarih ve Kültür etkinliği ile önemli iki merkezde, Tıva ve Adıyaman'da kutladık.

Bu Faaliyet Raporu ile sizlere 81 yıllık bir kurumun, son yılını anlatıyoruz. Bu faaliyetlerin yürütülmesi ve nihayetlenmesi her kademeden Kurum çalışanının fedakâr çalışmalarıyla mümkün olmuştur. Bu vesileyle bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN

Türk Dil Kurumu Başkanı

İçindekiler

Bakan Sunuşu • 5

Üst Yönetici Sunuşu • 7

I. GENEL BİLGİLER • 11

A. Görev ve Ülkü • 11

Görev (Misyon) • 11

Ülkü (Vizyon) • 11

B. Yetki Görev ve Sorumluluklar • 11

Türk Dil Kurumunun Görevleri • 12

C. İdareye İlişkin Bilgiler • 14

1. Fiziksel Yapı • 14

2. Örgüt Yapısı • 17

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar • 18

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti • 18

4. İnsan Kaynakları • 21

5. Sunulan Hizmetler • 24

5.1. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü • 24

5.2. Kütüphane Müdürlüğü • 26

5.3. Strateji Geliştirme Müdürlüğü • 28

5.4. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü • 29

6-Yönetim ve İç Kontrol Sistemi • 31

D. Diğer Hususlar • 32

II. AMAÇ VE HEDEFLER • 33

A. İdarenin Amaç ve Hedefleri • 33

B. Temel Politikalar ve Öncelikler • 37

C. Diğer Hususlar • 38

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER • 39

A. MALİ BİLGİLER • 39

1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 39

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 40	
3. Mali Denetim Sonuçları • 45	
B. PERFORMANS BİLGİLERİ • 46	
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri • 46	
1.1. İlmî Etkinlikler • 46	
1.2. Yayın Faaliyetleri • 82	
1.3. Kütüphane Faaliyetleri • 86	
1.4. Eğitim Faaliyetleri • 89	
1.5. Diğer Faaliyetler • 91	
1.5.1. Evrak İşleri • 92	
1.5.2. Bilgi Edinme • 93	
1.5.3. Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri • 93	
1.5.4. Proje Bilgileri • 100	
2. Performans Sonuçları Tablosu • 103	
3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 103	
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 104	
5. Diğer Hususlar • 104	
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ • 106	
A. ÜSTÜNLÜKLER • 106	
B. ZAYIFLIKLAR • 106	
C. DEĞERLENDİRME • 107	
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 108	
İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI • 109	
İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI • 110	
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI • 111	

I. GENEL BİLGİLER

A. Görev ve Ülkü

Görev (Misyon)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine ilmî araştırmalar yapmak; Türkçenin ilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamaktır.

Ülkü (Vizyon)

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak haberleşme dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

B. Yetki Görev ve Sorumluluklar

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet dönemindeki dil çalışmaları yeni Türk harflerinin belirlendiği Dil Heyeti ile başlamıştır. Çoğunlukla Dil Encümeni, kimi zaman Dil İstişare Heyeti veya Türk Dili Lûgati Encümeni adıyla tanınan kurulun resmî adı daima Dil Heyeti olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal, Türk diliyle ilgili ilmî çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932’de kurulmasını sağlamıştır. 1934’te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, Türk Dili Araştırma Kurumu; 1936’daki kurultayda ise Türk Dil Kurumu olmuştur.

Türk Dil Kurumunun kurucu ve koruyucu (hami) başkanı ATATÜRK, 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş; çalışmalarını takip etmiş; uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; “Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Ankara’da ATATÜRK’ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanı’nın gözetim ve desteğinde, Başbakanlığa bağlı Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezi’nden oluşan kamu tüzel kişiliğine sahip, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulur.” ifadesi yer almaktadır.

ATATÜRK’ün kurucu ve koruyucu genel başkanlığı altında kurulmuş olan Türk Dil Kurumu, Anayasa’nın bu maddesine dayanılarak 11/08/1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun’la (R. Gazete: 17/08/1983-18138) tüzel kişiliğe sahip, ilmî hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevler de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 10. maddesinde sıralanmıştır.

MADDE 10-(2) Bu kanunun ilkeleri doğrultusunda Türk Dil Kurumunun görevleri şunlardır.

a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.

b) Türkçenin ticari hayatta, kitle haberleşme araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın öbür alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı kelimelerin ve yazış biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.

c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.

ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak; yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; ilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.

d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.

e) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıttak ve kullanımını yaygınlaştıracak milletlerarası etkinlikler düzenlemek.

f) Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.

g) Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler; eğitim, ilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları; araştırma merkezleri; araştırmacı, yazar ve sanatkârlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.

ğ) Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.

h) Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı ilmî çalışmalar yapmak.

ı) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.

i) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı esas eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmî ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.

j) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.

k) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre görev alanına giren konularda bilim adamlarının ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, yurt içinde ve yurt dışında lisansüstü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.

l) Öbür birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş ilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel öbür araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâyâ dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

m) Yüksek Kurum bünyesinde ya da öbür araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, öbür birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.

n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.

o) Başbakan veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen öbür görevleri yerine getirmek.

C. İdareye İlişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı

Türk Dil Kurumu, Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. Bölge bucağı, Remzi Oğuz Mahallesi, Atatürk Bulvarı 2515 adada, 10 parsel, 813 m² yüzölçümlü, 215 numaralı kendisine ait ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ve 217 numaralı ek bina da çalışmalarını yürütmektedir.

Binada; 225 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m², ek binanın kullanım alanı 4.864 m² dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m² dir. (Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina da idari çalışmalar için kullanılmaktadır.)

Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

Ana bina	
Çalışma odası	21
Birim arşivi	1
Toplantı odası	4
Müze	1
Depo	2
Fotokopi odası	1
Okuyucu salonu	3
Gazete deposu	1
Dergi deposu	2
Mikrofilm deposu	1
Değişim deposu	1
Kazan dairesi	1
Kitap deposu	2
Nadir eser deposu	1
20'lik kitap deposu	1
Saymanlık arşivi	1

Tablo 1. Ana bina birimleri.

Ek bina	
Çalışma odası	46
Nöbetçi memur odası	2
Konferans salonu	1
Kitap satış bürosu	1
Kurum arşivi	1
Saymanlık arşivi	1
Yirmilik oda	1
Evrak odası	1
Santral	1
Toplantı odası	2
Yemekhane	1
Depo	1
Kitap deposu	2
Kazan dairesi	1

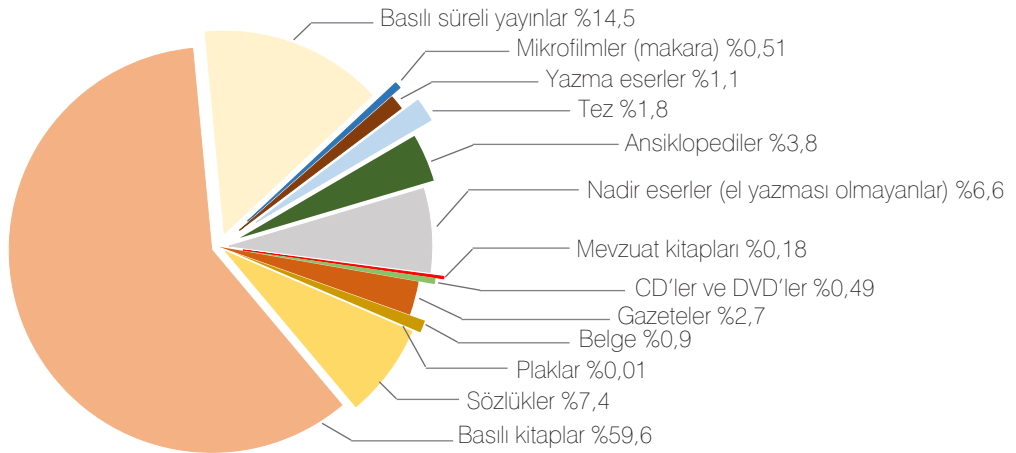
Tablo 2. Ek bina birimleri.

Aracın Cinsi	Adet
Kamyon (otobüs)	1
Kamyonet	1
Minibüs	1
Binek otomobil	2

Tablo 3. Taşıtların türlerine göre dağılımı.

MATERYAL TÜRLERİ	SAYISI (Adet)	ORANI (%)
Basılı kitaplar	35.432	59,6
Basılı süreli yayınlar	8.643	14,5
Mikrofilmler (makara)	305	0,51
Yazma eserler	688	1,10
Tez	1.114	1,80
Ansiklopediler	2.280	3,80
Nadir eserler (el yazması olmayanlar)	3.959	6,60
Mevzuat kitapları	109	0,18
CD'ler ve DVD'ler	289	0,49
Gazeteler	1.607	2,70
Belge	588	0,90
Plaklar	3	0,01
Sözlükler	4.422	7,40
TOPLAM	59.439	100.00

Tablo 4. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

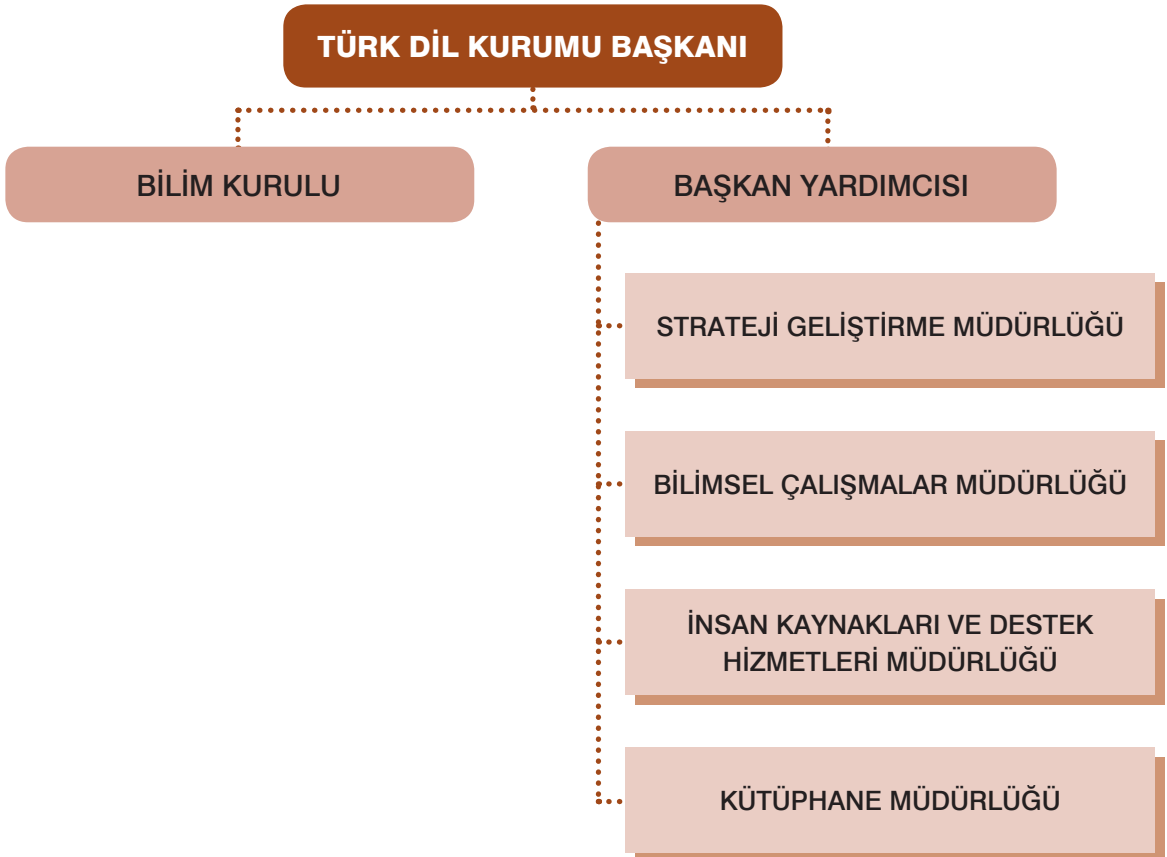
Grafik 1. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı.

2. Örgüt Yapısı

Başkanlığımız; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatımız bulunmamaktadır. Teşkilatımız başkan, başkan yardımcısı, bilim kurulu ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

Bütçe Kanunlarında yer alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 10.07.2010 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 5917 sayılı Kanun’un 47. maddesinin 15/a şıkkına göre ve 5018 sayılı Kanununa ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.

TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI KURULUŞ ŞEMASI

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Bilgisayar alt yapımızda 8 sunucu (1- genel ağ sunucusu, 2- E-posta sunucusu, 3- veri tabanı sunucusu, 4- yerel ağ sunucusu, 5- kütüphane özişler (katalog) sunucusu, 6- kayıt (log) yönetimi sunucusu, 7- kütüphane genel ağ sunucusu), 8- el yazması eserleri veri tabanı sunucusu, genel ağ ve yerel ağ cihazları (modem, dağıtıcı, dağıtım noktası, güvenlik duvarı) ağ ortamında canlı yayın yapabilmek için 4 kamera mevcuttur. Genel ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuz ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri bilgisayar ortamında yürütülmektedir. 2009 yılında uygulamaya konulan EBAYS (Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi) ile kurumumuza dışarıdan gelen ve kurum içinde üretilen evraklar elektronik ortama aktararak evrak sistemine dâhil edilmiştir. Ayrıca bu sistem ile evraklar elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakların kayıt tarihi, tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınmıştır. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan EBYS sistemine geçilmiştir (Elektronik Yazışma).

Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımların tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturularak, sisteme yapılan saldırılar tespit edilip yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu Genel Ağ ortamında <http://tdk.org.tr> adresimizden Güncel Türkçe Sözlük, Büyük Türkçe Sözlük, Sesli Türkçe Sözlük, Türk Lehçeleri Sözlüğü, Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü, Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğü, Eş ve Yakın Anımlı Kelimeler Sözlüğü, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Terimler Sözlüğü, Zıt Anımlı Kelimeler Sözlüğü, Ekonometri Terimleri Sözlüğü, Yazım Kılavuzu, Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü, Tarama Sözlüğü, Kişi Adları Sözlüğü, Sıkça Yapılan Yanlışlara Doğrular Kılavuzu, Sıkça Karıştırılan Sözcükler ile sanal ortamdaki Güncel Türkçe Sözlük'te bulunan her sözcüğün Türk parmak alfabesi ile gösterilmesini sağlayan Türk İşaret Dili Sözlüğü'ne ulaşılabilir.

Nutuk Veri Tabanı, Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayıncılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından Genel Ağ ortamına aktarılmış, 13 Ekim 2011 günü kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan yazma eserler de 12 Temmuz 2011 gününden itibaren “Türk Dil Kurumu El Yazması Eserleri Kitaplığı Veri Tabanı” olarak sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 2013 yılında 600.000 sayfa nadir eser bu sisteme aktarılmıştır.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınları <http://alisveris.tdk.org.tr> adresinde hizmete girmiştir. Şu anda ağ ortamındaki sözlüklerimizin tamamının veri tabanına erişilerek yararlanılmaktadır. Aynı zamanda KED Kablosuz Erişim Düzenine (Wireless Application Protocol WAP) uyumlu cep telefonlarıyla <http://ked.tdk.org.tr> adresinden ulaşabilmektedir. Kurumumuzun sunduğu bu hizmetle cep telefonu kullanıcıları merak ettikleri sözleri, deyimleri ve kişi adlarını cep telefonu aracılığıyla öğrenebilmektedir.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu amaçla, “E-posta ile Dağarcığınıza Her Gün İki Söz” ve SÖZBUL (Türk Dil Kurumu Kelime-Bulmaca Bilgilendirme Uygulaması) etkinlikleri devam etmektedir. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.org.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle, dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuz Genel Ağ sayfasında yer alan “Kamu Hizmet Standartları Tablosu”nda belirtilen işler elektronik ortamda yerine getirilmektedir.

Adı	Sayısı
Belgegeçer (faks)	1
Sunucular	9
Bilgisayarlar (kasa ve monitör dahil)	124
Dizüstü bilgisayarlar	15
Cep bilgisayarlar	1
Dijital kayıt sistemleri (kameralar)	5
Kabin	1
Laser yazıcılar	38
İnkjet yazıcılar	1
Tarayıcılar	17
Fotokopi makineleri	2
Erişim denetim sistemleri	1
Sabit telefonlar	69
Telsiz telefonlar	4
Cep telefonları	2
Santraller	1
Modemler (erişim cihazları)	1
Kesintisiz güç kaynakları	6
Barkod yazıcılar ve okuyucular, optik okuyucular	4
Routerler (yönlendirici cihazlar)	1
Firewall cihazları	1
Projeksiyon cihazları	9
Projeksiyon perdeleri	9
Müzik çalarlar ve kaydedicilerle donanımları	1
Televizyonlar	5
Videolar	1
Uydu alıcıları	3
Fotoğraf makineleri	3
Hesap makineleri	16
Klimalar	70
Yangın söndürme cihazları	23

Tablo 5. Teknolojik alt yapıda bulunan cihazların sayısı.

4. İnsan Kaynakları

Kurumumuzun taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımızın toplam kadro sayısı 151'dir. Bu kadroların 66 tanesi doludur. Dolu kadrolar; 1 başkan, 1 başkan yardımcısı, 1 idari işler müdürü, 1 kütüphane müdürü, 19 uzman, 11 yüksek kurum uzman yardımcısı, 8 şef, 8 memur, 2 ambar memuru, 1 bilgisayar programcısı, 2 kütüphaneci, 1 santral memuru, 2 şoför, 1 dağıtıcı, 3 bilgisayar işletmeni, 3 veri hazırlama kontrol işletmeni, 1 satın alma memuru olarak dağılmıştır. Ayrıca 1 bilgisayar sistem operatörü (2876 sayılı Kanun'un 97/A maddesine göre sözleşmeli), 6 memur geçici görevli olarak çalışmaktadır. 1 personelimiz de bağlı kuruluşlarda geçici görevli olarak çalışmaktadır. Toplam: 73 çalışan mevcuttur.

UNVANI	Toplam kadro sayısı	Dolu kadro sayısı	CİNSİYETİ		EĞİTİM DURUMU					
			Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek lisans	Lisans	Ön lisans	Lise	İlköğretim
Toplam	151	66	32	34	3	13	39	4	6	1
Kurum Başkanı	1	1		1	1					
Başkan Yardımcısı	1	1		1		1				
Uzman	19	19	13	6	2	7	10			
Kütüphane Müdürü	1	1	1				1			
Satın Alma Memuru	1	1		1			1			
Araştırmacı	5									
Sekreter	1									
Programcı	1	1		1			1			
Şef	11	8	5	3		1	5	1	1	
Sayman	1									
Ayniyat Saymanı	1									
Kütüphaneci	5	2	2				2			
Memur	25	8	3	5		1	5	2		
Ambar Memuru	3	2		2			1		1	
Veznedar	1									

UNVANI	Toplam kadro sayısı	Dolu kadro sayısı	CİNSİYETİ		EĞİTİM DURUMU					
			Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek lisans	Lisans	Ön lisans	Lise	İlköğretim
Şoför	4	2	-	2	-	-	-	-	2	-
Daire Tabibi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teknisyen	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mali Hizmetler Uzmanı	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mali Hizmetler Uzman yardımcısı	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	5	3	2	1	-	-	1	1	1	-
Santral Memuru	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1
Yüksek Kurum Uzmanı	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20	11	3	8	-	3	8	-	-	-
İdari İşler Müdürü	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-
Strateji Geliştirme Müdürü	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avukat	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İç Denetçi	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 6. Türk Dil Kurumu Başkanlığı personelinin kadro durumuna göre unvanları ve eğitim durumları.

Başkanlığımızda 66 kadrolu, 1 sözleşmeli görevli olmak üzere çalışan toplam 67 personelin cinsiyet olarak dağılımı şöyledir.

CİNSİYETİ	SAYISI
Erkek	35
Kadın	32
TOPLAM	67

Tablo 7. TDK personelinin cinsiyetlerine göre sayısı.

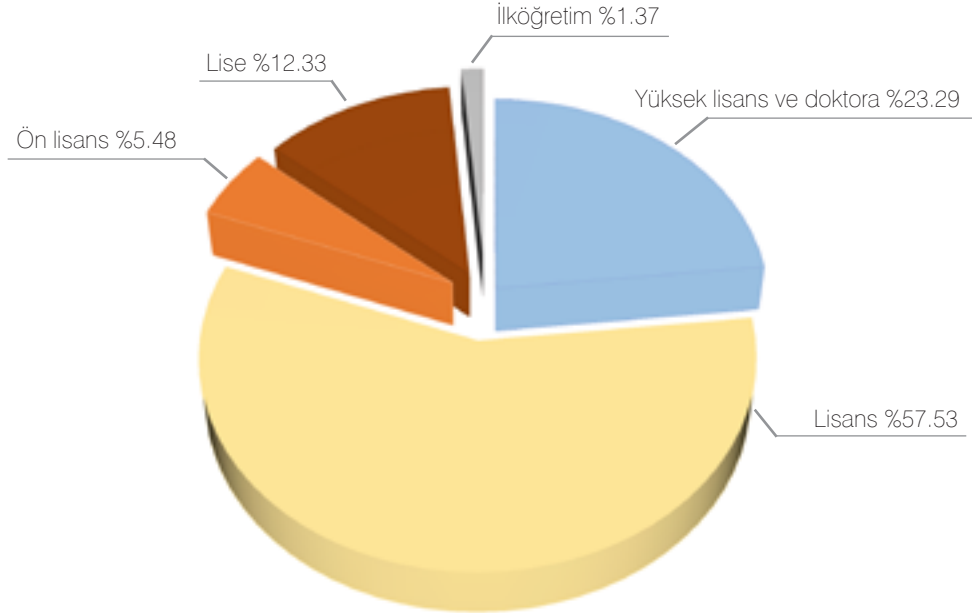

Grafik 2. TDK personelinin cinsiyetlerine göre dağılımı (%).

4.1. Personelin Eğitim Durumu: Başkanlığımızda 66 kadrolu, 1 sözleşmeli ve 6 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 73 personelin eğitim düzeyi olarak dağılımı aşağıdaki şekildedir.

EĞİTİM SEVİYESİ	SAYISI
Yüksek lisans ve doktora	17
Lisans	42
Ön lisans	4
Lise	9
İlköğretim	1
TOPLAM	73

Tablo 8. TDK personelinin eğitim durumlarına göre sayısı.

Grafik 3. TDK personelinin eğitim durumuna göre dağılımı.

5. Sunulan Hizmetler

Kurumun yayın ve tanıtma kolu ile hizmet birimlerince sunulan hizmetler aşağıda gösterilmiştir.

5.1. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

1- Araştırma ve inceleme faaliyetlerine ilişkin önerileri incelemek, değerlendirmek, faydalı olacağı değerlendirilen faaliyetlere ilişkin projelerin hazırlık ve uygulama süreçlerine ait çalışmaları yürütmek.

2- Kütüphane, arşiv ve dokümantasyon merkezlerini, bilgi bankaları ve veri tabanlarını, bilimsel araştırmalarını ve diğer faaliyetlerini elektronik yayın ortamında birleştirmek ve bu sisteme ilişkin çalışmaları yürütmek.

3- Sosyal ve beşerî bilimler alanında ülke için öncelikli konularda uygulanacak projelere katılacak lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre yurt içi ve yurt dışı burs verilmesi ve bunların başarı derecelerine göre ödüllendirilmesi çalışmalarını yürütmek.

4- Projelere ilişkin teknik çalışmaları yürütmek.

5- Düzenlenecek etkinliklere ilişkin hazırlık ve organizasyon çalışmalarını yapmak.

6- Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerini geliştirmek ve buna ilişkin çalışmaları yürütmek.

7- Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri, belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, yayın komisyonuna iletmek, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması/basılmaması uygun görülenleri Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak; telif ve tercüme işlerini yürütmek, inceleme ve hesap pusulası düzenlemek.

8- Genel ağ sayfasının yönetimi; kurum faaliyetlerinin Genel Ağ vasıtasıyla duyurulması; sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanması, güncellenmesi görevlerini yerine getirmek.

9- Görev alanlarımızda faaliyet gösteren ve çalışmalar yapan yurt içindeki sivil halk kuruluşlarını, araştırmacıları, gerçek ve tüzel kişileri tespit etmek; bunlar için ayrı ayrı dosyalar açarak kendilerinden istenilecek bilgi formları ile öbür bilgi ve yayınlarından oluşturulacak verileri bilgi bankasına aktarmak.

10- Gelişen teknolojileri de kullanarak Kurum faaliyetlerinin etkili şekilde tanıtılmasını sağlamak.

11- Görev alanlarımızda faaliyet gösteren öbür ülkelerdeki akademik ve kuruluşların üyelerini, yayınlarını, faaliyetlerini takip etmek; kendilerinden nasıl yararlanılacağını ve iş birliği yollarını araştırmak; derlenen verileri oluşturulacak bilgi bankasına aktarmak.

12- Gerçek ve tüzel kişilerin ilmî talepleri ile Bilgi Edinme Kanunu çerçevesindeki başvuruları sonuçlandırmak.

13- Yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği protokollerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili çalışmaları yürütmek ve Dışişleri Bakanlığını bilgilendirmek.

14- Dışişleri Bakanlığı ve öbür ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde kültürel değişme programlarının ve antlaşmaların hazırlanması ve uygulanmasıyla ilgili çalışmaları yürütmek ve koordine etmek.

15- Başkanlığın protokol işlerini düzenlemek.

16- Kurumun amaçları doğrultusunda yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre vb. faaliyetleri planlamak ve yürütmek.

17- Yurt içinde ve yurt dışında ilmî faaliyetlere katılacakları tespit etmek üzere üyelere gerekli duyuruda bulunmak, katılma tekliflerini değerlendirmek, Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak.

18- Yurt içi ve yurt dışı ilmî faaliyetlere katılanların sonuç raporlarını değerlendirmek, müteakip çalışmalar için Başkanlığa teklifte bulunmak.

19- Etkinliklere ilişkin ilan, davetiye vb. işlemleri yürütmek; ses ve görüntü kayıtlarını yaptırmak, çözümünü yapmak, korunmasını sağlamak, yayınlanması için yönetim kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak.

20- Etkinliklerle ilgili aylık faaliyet raporlarını hazırlamak ve Yüksek Kuruma iletmek üzere başkanlığa sunmak.

21- Bağlı kuruluşların araştırma/proje faaliyetlerini takip ve koordine etmek; teklifleri Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak.

22- Ödüllerle ilgili işlemleri yürütmek.

23- Millî günler, kuruluş ve anma günleri ile katılacağımız fuar ve sergilerle ilgili iş ve işlemleri ilgili birimlerle iş birliği içinde belirlemek ve yürütmek.

24- Gazete, dergi, tv ve Genel Ağ'da yer alan Kurum ile ilgili haberleri toplamak, değerlendirmek ve Başkana sunmak.

25- Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın yayın kuruluşlarına ulaştırılmasını sağlamak.

26- Ödül, onurluk verilmesi, konferans, sempozyum, kongre vb. toplantılarının ön incelemesini yaparak Yönetim Kurulunun onayına sunmak.

27- Bilim kurulu ile ilgili her türlü çalışmayı planlamak, organize etmek ve yürütmek.

28- Başkanlığımız bünyesinde oluşturulan Bilim ve Uygulama Kolları Çalışma Grupları, Yazı Kurulları ve Komisyonlarla ilgili her türlü çalışmayı planlamak, organize etmek ve yürütmek.

29- Kurum içi, kurum dışı ve Kalkınma Bakanlığı projeleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

30- Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

5.2. Kütüphane Müdürlüğü

Kütüphane Müdürlüğü tarafından sunulan hizmetler şunlardır:

1- Kütüphaneden ve Genel Ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılması için gerekli tedbirleri almak.

2- Yurt içi ve yurt dışında basılmış, kurumu ilgilendiren her türlü eser ve yayını takip etmek, bu gibi eserlerden kuruma yararlı nitelikte olanların kütüphaneye kazandırılmasını sağlamak üzere üst yöneticiye teklifte bulunmak.

3- Satın alınması istenilen eserlerin kütüphanede bulunup bulunmadığını denetlemek.

4- Bilim Kurulu üyeleri ve uzmanlarla ilişki kurarak satın alınacak kitapları belirlemek.

5- Eserlerin konularını ve bunlar için gerekli konu başlık ve numaralarını denetlemek.

6- Kütüphaneye bağışlanacak eserlerle ilgili işlemleri yapmak.

7- Alınmasına karar verilen eserlerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri-Müdürlüğüne bildirmek.

8- Kütüphane koleksiyonunun (basılı ve elektronik) geliştirilmesi, güncel tutulmasını sağlamak. Kütüphanecilik alanındaki gelişmeleri izleyerek teknolojik yeniliklerin kütüphaneye girmesi için çalışma yapmak. Kütüphane hizmetleri hakkında rutin dönemleri kapsayan aylık, yıllık kütüphane faaliyet raporlarını hazırlamak ve ilgili birimlere göndermek.

9- Eserlerin demirbaş kayıtlarını tutmak.

10- Kütüphanedeki eserler için yazar, kitap ve konu başlıklarına göre düzenlenen bir genel katalog hazırlamak.

11- Yayınevlerince gönderilen katalogları asli üyelere duyurmak, bunların teklif ve isteklerini değerlendirmek.

12- Kütüphaneye giren her eserin bibliyografik künyesini uygulanan kataloglama kurallarına göre düzenleyip kütüphane programına veri girişini yaptırmak ve kontrol etmek.

13- Katalogların hazırlanması, düzenlenmesi ve kullanılmasında ortaya çıkan sorunları çözmek.

14- Cilt birliği oluşturulmuş süreli yayınlar ile onarılması gerekli kitapların cilt işlemlerinin gerçekleşmesini sağlamak.

15- Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü ile iş birliği yaparak değişme yoluyla sağlanacak eserlerle ilgili işlemleri yapmak, değişmenin düzenli ve dengeli yapılmasını sağlamak maksadıyla kayıtları sürekli denetlemek.

16- Kütüphanede bulunan kitap ve öbür malzemelerin korunmasını sağlamak ve bunların tahrip olmasını önleyici tedbirler almak.

17- Dışarıya ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmemesi hâlinde yazı ile gerekli hatırlatmayı yaparak eserin teslim edilmesini sağlamak.

18- Kütüphane hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak.

19- Dört bağlı kuruluş kütüphanelerindeki materyali tarayacak veri tabanını sorgulayan programın Kuruma ait kısmını oluşturmak.

20- Başkanlıkça verilen öbür görevleri yapmak.

21- Tıpkıbaskıları yapılmak üzere başka kütüphanelerde bulunan yazma ve basma eserlerin satın alınmasına karar vermek.

22- Yayın kataloglarını inceleyerek kütüphane koleksiyonuna sağlanması uygun görülen eserleri tespit etmek.

23- Kütüphaneye yayın (yazma eser ve nadir eser) satmak isteyen kişi veya Kurum başvurularını değerlendirip karar vermek.

24- Araştırmacılardan gelen, kütüphanemizde olmayan kaynakların satın alınmaları ile ilgili taleplerini görüşerek karar vermek.

25- Kütüphanenin görev alanına giren her türlü konuyu görüşerek karar vermek.

26- Satın alınması teklif edilen arşiv malzemesi niteliğindeki eser veya materyalleri incelemek, gerektiğinde fiyat takdirini yapmak, kütüphaneye veya arşive alınıp alınmaması hususunda karar vermek.

27- Kütüphane materyallerinin kullanımları ile ilgili özel izin gerektiren talepleri görüşerek karar vermek.

28- Dış kuruluşlarla dergi ve öbür yayınlarımızın değişme yapılması konusunda araştırma yapmak; mümkün olduğu kadar çok kuruluşla etkili değişme yapılmasının gerçekleştirilmesini sağlamak; yayın değişmesine karar verilen kuruluşlarla ilgili işlemleri yürütmek.

5.3. Strateji Geliştirme Müdürlüğü

1- Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçları oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.

2- İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.

3- İdarenin yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak.

4- İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkinliği ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

5- Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.

6- İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

7- İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık e-performans programına uygun olarak hazırlamak, idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

8- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.

9- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.

10- İlgili mevzuat çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.

11- Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.

12- Harcama birimi tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

13-İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.

14- İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.

15- İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

16- Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkilisine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

17- Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.

18- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.

19- Muhasebe hizmetlerini yürütmek.

20- Başkanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

5.4. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

1- İnsan kaynaklarının etkili ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.

2- Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını; gelen evrakın ilgili bölümlere sevk ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımı ve teslimini sağlamak.

3- Yetkileri dâhilinde başkanlık personelinin özlük işlemlerini yürütmek.

4- Gerekli durumlarda personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemlerini yürütmek.

5- Aday memurların adaylıklarının kaldırılması ve yemin törenleri ile ilgili çalışmaları yürütmek, yemin belgelerini düzenlemek ve sicil dosyalarına koymak.

6- Yetkileri dâhilinde vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.

7- Kurum asli üyeleri ile öbür personelin yurt içi ve yurt dışında geçici görevlendirmeleriyle ilgili işlemleri yürütmek.

8- Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

9- Hizmet gerekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda kadro ile ilgili çalışmalar yapmak ve değişiklikleri önermek; Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığında tutulan kadro cetvelleri ile mutabakat sağlanması gerektiğinden kademe ilerlemesine ait cetvellerin her ay, Maliye

Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına gönderilen kadro bilgilerini ise üç ayda bir Personel ve Eğitim Daire Başkanlığına zamanında ve düzenli olarak göndermek.

10- Kurum personelinin yetiştirilmesi ile ilgili ihtiyaç duyulan her türlü hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim taleplerini belirleyerek yerine getirmek; gerektiğinde Yüksek Kurum Başkanlığına iletmek.

11- Fazla çalışma, yan ödeme, zam ve tazminatlarla ilgili çalışmaları yapmak, yük ve kadro formlarını düzenleyerek Maliye Bakanlığına ve Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.

12- Ücret ve huzur hakları ile ilgili çalışmaları yapmak.

13- Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

14- Kurumda görevlendirilecek üyelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

15- Başkanlık için gerekli her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.

16- Başkanlık için ihtiyaç duyulan bina, depo, arazi ve benzeri yerlerin kiralama ve satınalma işlemlerini yürütmek.

17- Başkanlığın tertip, düzen, temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yürütmek.

18- Her türlü satın alma işlerini yürütmek ve konu ile ilgili ödeme emri belgesini düzenleyerek muhasebe birimine göndermek.

19- Başkanlıkla ilgili gerekli görülen hususlarda güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak ve güvenlikle ilgili iş ve hizmetleri yürütmek.

20- Personel maaşları ve yolluk yevmiye, vb. işlemleri yürütmek.

21- Sivil savunma ve yangın talimatnamesi doğrultusunda çalışmalar yapmak.

22- Başkanlık hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini talep etmek.

23- Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretsiz dergi ve kitap gönderilecek şahıs ve kütüphanelere, zamanında ve gecikmeksizin gönderilmesini sağlamak; listelerdeki değişiklikleri yakından takip etmek ve listelerdeki değişikliklere göre adres etiketlerini değiştirmek.

24- Abonelere istenilen yayınların zamanında gönderilmesini sağlamak, abone ücretlerinin ödenip ödenmediğini denetlemek, abone sayısının arttırılmasını sağlayıcı çalışmalar yapmak.

25- Bakanlık, kurum ve kuruluşların ücretsiz dergi gönderilen kütüphanelerine öbür kitapların satılmasını sağlamak.

26- Öbür kurum ve kuruluşların kitap satma yerlerinde Kurum yayınlarının da satılmasını sağlamak.

27- Kurum yayınlarının satılmasını sağlamak amacıyla yetkililerle gerekli protokolleri (Yayınlarımızın satılması için ilgililerle yapılan anlaşmalar.) yapmak, zamanı geldikçe protokolleri yenilemek, protokol esaslarına taraflarca uyulup uyulmadığını denetlemek.

28- Taşınırların kayıt ve denetim hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.

29- Birim ve kurum arşiv hizmetlerini yürütmek.

30- Başkanlıkça verilen öbür görevleri yapmak.

6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Türk Dil Kurumunun 5917 sayılı Kanun gereği, 2010 yılından itibaren ayrı bir idare olması sebebiyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanunu'nun 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01.01.2010 tarihinde oluşturulmuştur. Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali denetim işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan Kurumumuz 2010/1 sayılı Ön Mali Denetim Usul ve Esasları Yönergesi ile ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı 30.000 TL olarak belirlenmiştir. 02.01.2012 tarihinde yürürlüğe giren 2012/1 sayılı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesinde, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarında tutar, 03.2 tüketime yönelik mal ve malzeme alımları 35.000 TL; 03.5 hizmet alımları (haberleşme giderleri hariç) 35.000 TL; 03.7 menkul mal, gayri maddi hak alımları 35.000 TL; 03.8 gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri 35.000 TL; 06 sermaye giderleri 70.000 TL olarak belirtilmiştir.

Kurumumuz, 664 sayılı KHK ile yeniden yapılanan ve belirlenen görevlerini gerçekleştirmek üzere 2013-2017 yıllarını kapsayacak olan stratejik planını hazırlayarak gelecek beş yılın dil tasarısını da sunmuştur. 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmış olan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümleri doğrultusunda Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmalarına 01.01.2014 tarihinde başlamıştır.

5018 sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” gereğince 2013 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile idaremizin harcama birimleri sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde “Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri” adı altında bütçeleştirilerek tek harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi belirlenmiştir.

D. Diğer Hususlar

Türk Dil Kurumu, bir bilim kurumu olarak Türkçe ile ilgili ilmî araştırmalar yapmak, bu araştırmaların sonuçlarını kitap, dergi olarak yayımlamak üzere bu çalışmaları yerine getirebilmek için Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 31.1.2013 tarih ve 669/8 sayılı Yönetim Kurulu kararıyla 20 kişiden oluşan Bilim Kurulu asli üyelerini, 24.9.2013 tarih ve 678/12 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile de Bilim ve Uygulama Kollarını oluşturmuştur.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi amacıyla 2003 yılı sonunda yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ülkedeki tüm kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemi içinde planlamak ve gerçekleştirmekle yükümlü kılınmışlardır. Bu çerçevede, stratejik planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereği, kamu idarelerine verilen geçiş takvimi doğrultusunda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde yer alan kurumları (Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu) kapsayan 2008-2012 yıllarına ait Stratejik Plan hazırlanarak ilgili mercilere teslim edilmiştir. Ancak, 10.07.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5917 sayılı Kanun'un 47'nci maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un; a) Eki (II) sayılı Cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümüne 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu sırasından sonra gelmek üzere 3) Atatürk Araştırma Merkezi, 4) Atatürk Kültür Merkezi, 5) Türk Dil Kurumu, 6) Türk Tarih Kurumu ibaresi eklenmiştir. Bu nedenle, 01.01.2010 tarihi itibarıyla adı sayılan kurumlar bütçeleri bakımından ayrı birer idareye dönüştürüldüklerinden, 2008-2012 yıllarını kapsayan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Bağlı Kuruluşları Stratejik Planı'nın yeni duruma göre gözden geçirilerek, 2012-2016 yıllarını kapsayan stratejik planlama çalışmaları başlatılmıştır. Hazırlık aşaması da dâhil olmak üzere stratejik plan süreci Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Verimlilik Genel Müdürlüğü (eski adıyla Milli Prodüktivite Merkezi) uzmanlarının danışmanlığında sürdürülmüş, Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2012-2016 Stratejik Plan Belgesi ilgili mevzuat doğrultusunda hazırlanmıştır. Planlama sürecinin

her aşamasında Türk Dil Kurumu Başkanlığı çalışanlarının katılımı sağlanmaya çalışılmış, bunun yanı sıra Kurumun paydaşlarının görüş ve önerilerine de büyük önem verilmiştir.

2012-2016 stratejik planlama çalışmaları sonucunda hazırlanan stratejik plan taslağı incelenmek üzere Kalkınma Bakanlığına gönderilmiş ve inceleme sonucunda düzenlenen değerlendirme raporları Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Ancak, 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun 97'nci, 101'inci, 103'üncü ve 104'üncü maddeleri dışındaki diğer hükümleri, 02.11.2011 tarihli ve 28103 Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararname ile iptal edilerek teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklarımızın yeniden düzenlenmesi nedeniyle, 2876 sayılı Kanun'a göre hazırlanan 2012-2016 yıllarını kapsayan stratejik plan taslağı, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7'inci maddesinin üçüncü fıkrası doğrultusunda, Kalkınma Bakanlığınca gönderilen değerlendirme raporları da dikkate alınarak 2013-2017 yıllarını kapsayacak şekilde gözden geçirilerek yenilenmiştir.

Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2013-2017 Stratejik Plan Belgesi, Kurumda yürütülen stratejik plan çalışmalarında ortaya konan çıktıları içermektedir. Belgenin birinci bölümünde stratejik planlama sürecinin örgütlenme ve yürütülmesine ilişkin açıklamalar getirilmiş, ikinci bölümde durum çözümlemesi (analizi) kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar özetlenmiştir. Kurum Kimliğinin Tanımlanması başlığı altında misyon, vizyon, temel değerler bildirimlerinin ve stratejik amaçlarının yer aldığı üçüncü bölümün ardından, dördüncü bölümde hedefler ile hedeflere ilişkin stratejiler ve performans göstergeleri sunulmuştur. Beşinci bölümde Türk Dil Kurumu Başkanlığı Stratejik Planı'nın üst politika belgeleriyle ilişkisi incelenmiştir. Altıncı bölüm ise amaçlar ve hedeflere ayrılması öngörülen kaynaklar ile 2013-2017 yılları arasındaki bütçe tahminlerinin yer aldığı maliyetlendirmeye ayrılmıştır. Stratejik plan belgesi, uygulamanın izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çerçevenin çizildiği yedinci bölümle tamamlanmıştır.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda Kurumun Genel Ağ sayfası aracılığıyla kamuoyuna sunulan Türk Dil Kurumu Başkanlığı Stratejik Planı bu bağlamda da misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu'nun Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimleri ile Stratejik Amaçları ve Hedefleri şöyledir:

Misyon Bildirimi

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon Bildirimi

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu, yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak iletişim dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

Stratejik Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.

- Hedef 1.1** Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 200 eser yayımlanacaktır.
- Hedef 1.2** Bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunacak ve 10 adet sözlük hazırlanacaktır.
- Hedef 1.3** Her yıl 10 adet, ulusal ve uluslararası kongre, seminer, çalışma toplantısı, bilgi şöleni (sempozyum) vb. ilmi toplantı düzenlenecektir.
- Hedef 1.4** Yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantılara bilim adamlarının katılması desteklenecek, ayrıca her yıl 10 adet bilim etkinliğine maddi destek sağlanacaktır.
- Hedef 1.5** Türk dili alanında kurum dışında yürütülen bilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.
- Hedef 1.6** Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 130 kişiye lisans, 65 kişiye lisansüstü ve doktora sonrası araştırma yapan 5 bilim insanına maddi destek sağlanacaktır.
- Hedef 1.7** Türk dili ve edebiyatı alanında Türk Dili, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten ve Türk Dünyası adlı süreli yayınlar yayımlanacaktır.
- Hedef 1.8** Türk İşaret Dili Eğitim Sistemi oluşturulacak ve Türk İşaret Dili Sözlüğü hazırlanacaktır.
- Hedef 1.9** Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü hazırlanacaktır.
- Hedef 1.10** Uzaktan öğretim yoluyla yabancılara Türkçe öğretimi yazılımı tamamlanacaktır.

Hedef 1.11 Farklı kültürlerin temel düşünce, bilim ve sanat eserleri Türkçeye çevrilecektir.

Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.

Hedef 2.1 Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Hedef 2.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.

Hedef 2.3 Türkçenin toplumun farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.

Hedef 2.4 Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.

Hedef 2.5 Bilgi teknolojisi alanındaki uygulamaların Türkçenin özelliklerine ve gereklere uyarlanmasıyla ilgili çalışmalar desteklenecektir.

Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.

Hedef 3.1 Türk dili ve edebiyatına ait eski dönemlerde yayımlanan eserler, belirlenen öncelikler doğrultusunda yeni Türk alfabesine aktarılacak ve yayımlanacaktır.

Hedef 3.2 Türk dilinin gelişim sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı olayların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.

Hedef 3.3 Dilimizin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak dört belgesel hazırlattırılacaktır.

Stratejik Amaç 4: Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.

Hedef 4.1 Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.

Hedef 4.2 Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.

Hedef 4.3 Kurumun fiziksel ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

Hedef 4.4 Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.

Hedef 4.5 Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

B. TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil, yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu, Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir. Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, ilim, kültür, sanat, edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dünyasında ortak haberleşme dili hâlini alması Türkçe konusunda Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir.

Çalışanlarının yazılı ve sözlü olarak Türkçeyi kamuoyuna örnek olacak bir biçimde kullanması bir gerekliliktir. Halkın bütün bireylerinin, kitle haberleşme araçlarının Türkçeyi doğru ve güzel bir biçimde kullanmasını amaçlayan Türk Dil Kurumu çalışanlarının örnek Türkçe kullanımını sergilemesi gerekmektedir.

Paydaşlarımızın da esas değeri Türkçedir. Bu bakımdan Türk Dil Kurumu esas değerleri ile paydaşlarının esas değerleri örtüşmektedir. Esas değerler açısından yönetim, karar alma, uygulama ve hizmet üretimi sürecinde ilmîlik, güvenilirlik, saydamlık, eleştiriye açıklık, katılımcılık, Türk Dil Kurumunun öbür ilkeleridir. Türk dili üzerine araştırmalar, Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunların belirlenmesi ve çözümleri tamamen ilmî yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Türk Dil Kurumunun güvenilirlik ilkesinin zedelenmemesi için ilmîlik ilkesinden asla ödün vermemektedir. Sözlüklerin, kılavuzun ve öbür kaynakların sanal ortamda kullanıma açılması; bu ürünlerin paydaşlara hızlı, ücretsiz ve kolay yolla ulaştırılmasının yanı sıra çalışmaları herkesin gözü önünde ve eleştiriye açık bir biçimde yürütmek ilkesinin gerçekleştirilmesidir. Çalışmaların sanal ortamda yürütülmesi, bir bakıma paydaşların üretim aşamasına katılmasıdır. Sözlükler, kılavuz ve öbür eserler basılmadan sanal ortamda kullanıma sunulduğunda bu ürünleri kullanan paydaşlar, eleştirilerini, katkılarını e-posta yoluyla anında Türk Dil Kurumuna iletmektedir. Böylece gözden kaçan yanlışlar, eksiklikler eser basılmadan giderilmekte, yanlış eser basımı önlenmekte, bu yolla maddi kayıpların önü de alınmaktadır. Yakın zamanda sanal ortamda açılan Türkçe Tartışma Topluluğu da paydaşların dil bilgisi, yazış kuralları, yabancı kökenli kelime ve terimler ile ilgili konulardaki görüşlerinin alındığı yeni bir ortam olmuştur.

Paydaşların gerek e-posta, dilekçe, telefonla gerek Bilgi Edinme Yasası'na göre şahsen başvurarak Türkçe ile ilgili sorularına en kısa sürede yanıt vermek Türk Dil Kurumunun ve çalışanlarının ilkesidir. Ancak sosyal ve kültürel konularda gerçeklerin ilmî yollarla ortaya

konulması, hem bilgi birikimini hem başvuru kaynaklarının zenginliğini gerektirmektedir. İstenilen bilgiye ulaşmak geniş bir araştırmayı ve zaman kavramını önemli kılmaktadır. Doğru bilgiye ulaşmak, esas değerlerimiz açısından zaman almaktadır. Yine de bu hizmetler olabildiğince en kısa süre içerisinde yerine getirilmeye çalışılmaktadır.

Türk Dil Kurumu, Türkçe konusunda paydaşlarının sorularına yanıt aradığı güvenilir bir bilim kurumu olma ilkesiyle hareket etmektedir.

Temel Değerler

- Doğru, güzel ve örnek Türkçe
- Bilimsellik
- Uzmanlık
- Güvenilirlik
- Güncellik
- Saydamlık
- Paylaşımcılık
- Niteliklilik
- Erişebilirlik
- Katılımcılık
- Eleştiriye açıklık

C. DİĞER HUSUSLAR

Türk dilinin hemen her dönemine, her alanına ve her konusuna yönelik ilmî çalışmalar yürütürken, Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunlara da çözümler üreten Türk Dil Kurumu, yayımladığı eserlerle, düzenlediği başarılı etkinliklerle bir yılı daha geride bırakmanın sevincini ve onurunu taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu etkinlikler, ortaya konulan yayınlar; Bilim ve Uygulama Kollarında görev alan öğretim üyelerinin ve en alt kademesinden en üst kademesine kadar Türk Dil Kurumunun yönetici, uzman, memur ve hizmetli kadrosundaki bütün çalışanlarının gayretleriyle gerçekleştirilmiştir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Bütçe Kanunları ile Türk Dil Kurumu Başkanlığına tahsis edilen bütçe kaynağı özel bütçedir. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2013 yılında 17.775.000.- TL (On yedi milyon yedi yüz yetmiş beş bin lira) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 67.74 oranında 12.042.327.- TL (on iki milyon kırk iki bin üç yüz yirmi yedi lira) harcama gerçekleşmiştir.

2013 yılı geliri olarak 139.932.200.-TL. (yüz otuz dokuz milyon dokuz yüz otuz iki bin iki yüz lira) öngörülmüş, yıl sonunda % 91.66 olan 128.267.007,07.-TL (yüz yirmi sekiz milyon iki yüz atmış yedi bin yedi lira yedi kuruş) kazanç gerçekleşmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2013 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri:

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2012 YILI		2013 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
02	Vergi Dışı Gelirler	-	-	-	-
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	99.112.000	71.014.211,18	93.709.200	85.896.636,08
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.001.000	-	101.000	327,74
05	Diğer Gelirler	34.887.000	56.832.906,29	46.122.000	42.370.204,05
06	Sermaye Gelirleri	-	-	-	392,59
09	Red ve İadeler (-)	-	-	-	553,39
GENEL TOPLAM		135.000.000	127.847.117,47	139.932.200	128.267.007,07

02		Sosyal Güvenlik Gelirleri	-	-	-	-
03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	99.112.000	71.014.211,18	93.709.200	85.896.636,08
	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	7.112.000	3.510.999,20	2.135.200	3.011.190,13
	2	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	-	-	-	-
03	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	92.000.000	67.503.211,98	91.573.000	82.885.445,95
03	4	Kurumlar Hasılatı	-	-	-	-
03	5	Kurumlar Kârları	-	-	-	-
03	6	Kira Gelirleri	-	-	-	-
03	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	-	-	1.000	-
04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.001.000	-	101.000	327,74
04	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	-	-	-	-

EKO. KOD.		AÇIKLAMA	2012 YILI		2013 YILI	
			PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
04	5	Proje Yardımları		-	-	-
04	6	Özel Gelirler	-	-	-	-
05		Diğer Gelirler	34.887.000	56.832.906,29	46.122.000	42.370.204,05
05	1	Faiz Gelirleri	34.640.000	56.807.050,82	46.010.000	42.369.553,72
05	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	208.000	-	100.000	-
05	3	Para Cezaları	-	17.940,54	1.000	14,01
05	9	Diğer Çeşitli Gelirler	39.000	7.914,93	11.000	636,32
06		Sermaye Gelirleri	-	-	-	392,59
06	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	-	-	-	-
06	2	Taşınır Satış Gelirleri	-	-	-	-
06	3	Menkul Kıymet ve Varlık Satış Gelirleri	-	-	-	-
06	9	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	-	-	-	-
08		Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-
08	1	Yur İçi Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-
08	2	Yurt Dışı Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-
09		Red Ve İadeler (-)	-	-	-	553,39
GENEL TOPLAM			135.000.000	127.847.117,47	139.932.200	128.267.007,07

Tablo 9. TDK 2013 yılı bütçe gelirleri (TL).

2013 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD		AÇIKLAMA	2013			
			BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK
01		Personel Giderleri	1.565.000	900.000		2.465.000
02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	273.000	60.000		333.000
03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.603.000	2.002.000		10.605.000
05		Cari Transferler	602.000	2.020.000		2.622.000
06		Sermaye Giderleri	1.750.000			1.750.000
Toplam			12.793.000	4.982.000		17.775.000
						12.042.327

01		Personel Giderleri	1.565.000	900.000		2.465.000	2.193.747,90
01	1	Memurlar	1.523.000	900.000		2.423.000	2.155.347,00
01	2	Sözleşmeli Personel	42.000	42.000		38.400,90	
01	5	Diğer Personel					
02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	273.000	60.000	333.000		307.280,20
02	1	Memurlar	273.000	60.000		333.000	307.280,20
02	2	Sözleşmeli Personel					
02	5	Diğer Personel					
03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.603.000	2.002.000		10.605.000	7.681.050,65
03	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	4.159.000			4.159.000	2.934.078,01
03	3	Yolluklar	480.000			480.000	83.963,99
03	4	Görev Giderleri	75.000			75.000	23.801,83
03	5	Hizmet Alımları	2.002.000	1.202.000		3.204.000	2.217.454,61
03	6	Temsil Tanıtma	1.007.000	500.000		1.507.000	1.405.295,69

EKO. KOD		AÇIKLAMA	2013				
			BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
03	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	814.000	300.000		1.114.000	951.857,13
03	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	66.000			60.000	64.599,39
03	9	Tedavi ve Cenaze Giderleri					
05		Cari Transferler	602.000	2.020.000		2.622.000	1.638.647,66
05	1	Görev Zararları	53.000	20.000		73.000	54.600
05	3	Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	15.000			15.000	14.720,10
05	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	534.000	2.000.000		2.534.000	1.569.327,56
06		Sermaye Giderleri	1.750.000			1.750.000	221.600,74
06	1	Mamul Mal Alımları	630.000			630.000	221.395,70
06	2	Menkul Sermaye Üretim Giderleri					
06	3	Gayrimaddi Hak Alımları	1.070.000			1.070.000	205,04
06	7	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	50.000			50.000	
Toplam			12.793.000	4.982.000		17.775.000	12.042.327

Tablo 10. TDK 2013 yılı bütçe gider sonuçları (TL).

KURUMSAL KOD	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
40050036	12.793.000	17.775.000	12.042.327
GENEL TOPLAM	12.793.000	17.775.000	12.042.327

Tablo 11. Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2013 mali yılı kurumsal kod ölçeğinde ödenek ve harcama miktarları.

KODU	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	242.000	241.019,61	980,39
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	17.533.000	11.801.307,54	5.731.692,46
TOPLAM		17.775.000	12.042.327,15	5.732.672,85

Tablo 12. Fonksiyonel sınıflandırmaya göre bütçe giderleri.

Tertibi	Toplam ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme oranı %
01 PERSONEL GİDERLERİ	2.465.000	2.193.747	% 88.99
02 SOS. GÜV. KUR. PRİMİ	333.000	307.280	% 92.27
03 MAL VE HİZ. ALIMLARI	10.605.000	7.681.051	% 72.42
05 CARİ TRANSFERLER	2.622.000	1.638.648	% 62.49
06 SERMAYE GİDERLERİ	1.750.000	221.601	% 12.66
TOPLAM	17.775.000	12.042.327	% 67.74

Tablo 13. Ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe ödeneklerinin gerçekleşme oranları.

Personel giderleri için 2.465.000.- TL (iki milyon dört yüz atmış beş bin TL) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 88.99 oranında 2.193.747.- TL (iki milyon yüz doksan üç bin yedi yüz kırk yedi TL) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 333.000.- TL (Üç yüz otuz üç bin TL.) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 92.27 oranında 307.280.- TL (üç yüz yedi bin iki yüz seksen TL) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve hizmet alım giderleri için 10.605.000.- TL (on milyon altı yüz beş bin TL) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 72.42 oranında 7.681.051.-TL (yedi milyon altı yüz seksen bir bin elli bir TL) harcama gerçekleşmiştir.

Cari transferler için 2.622.000.- TL (iki milyon altı yüz yirmi iki bin TL) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 62.49 oranında 1.638.648.- TL (bir milyon altı yüz otuz sekiz bin altı yüz kırk sekiz TL) harcama gerçekleşmiştir.

Sermaye giderleri için 1.750.000.- TL (bir milyon yedi yüz elli bin TL) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 12.66 oranında 221.601.-TL (iki yüz yirmi bir bin altı yüz bir TL) harcama gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İdari İşler Müdürlüğü (İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri) tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri; İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği'nin 27. maddesine istinaden düzenlenen ve 02/01/2012 tarihinde tasdiklenerek yürürlüğe konulan “Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesi”ne göre Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Harcama biriminin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı KDV hariç Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları için 35.000.- (otuz beş bin) TL, hizmet alımları (Haberleşme Giderleri Hariç) 35.000 TL (otuz beş bin), Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımları 35.000 TL (otuz beş bin), Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri 35.000 TL (otuz beş bin) ve Sermaye Giderleri için 70.000 TL (yetmiş bin)'yi aşan giderler ön mali kontrole tabi tutulur. Kurumumuzun gelir ve giderlerinin takibi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun ilgili maddeleri gereği muhasebe yetkilimiz tarafından yapılmaktadır. 2013 mali yılı Sayıştay denetimi ise hâlen devam etmekte olup, incelenen dönemlere ait herhangi bir sorgulama olmamıştır.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

1.1. İlmî Etkinlikler:

Türk Dil Kurumunda ilmî etkinliklerin büyük bir bölümü Kurum içinde oluşturulan çalışma gruplarında gerçekleştirilmekteyken Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 24/09/2013 tarihli ve 678/12 sayılı kararı gereğince bu çalışma grupları feshedilerek yerlerine Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Sözlük Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu ile Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu kurulmuştur. Bilim ve Uygulama Kollarının kuruluşu, görevleri, başkanlarının görev ve çalışma usul ve esasları şöyledir:

Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

a) Bilim ve Uygulama Kolları Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının ilmî araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.

b) Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri üç yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içerisinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır, bu şekilde seçilenlerin görev süresi de üç yıldır.

Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek; konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle; eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla; araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve iş birliği yapmak.
- Kendilerine bağlı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri

- a) Kendilerine verilen ilmî çalışmaları, hizmet ve görevleri, çalışma grupları ve kollarla iş birliği içinde uyumlu bir şekilde yürütmek ve sonuçlandırmak.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu faaliyetlerinin stratejik planda belirlenen amaç, ilke ve çalışma esasları doğrultusunda yapılmasını sağlamak; bu amaçla gerekli tedbirleri almak ve ilgili Kurum Başkanlığına önerilerde bulunmak.
- c) Bilim ve Uygulama Kolu içinde iş bölümü yapmak, çalışmaları yürütmek ve çalışma konuları ile ilgili diğer birimlerle iş birliği ve yardımlaşmayı sağlamak.
- ç) Kurum Başkanına Bilim ve Uygulama Kolu çalışmaları hakkında Haziran ve Aralık aylarında iki defa rapor vermek.

Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları

- a) Bilim ve Uygulama Kolu, çalışmalarını Kurumca tahsis edilen yerlerde, belirlenecek düzen ve programa göre sürdürür.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu, yıllık çalışma programını ve çalışma takvimini belirler ve Kurum Başkanlığına sunar.
- c) Bilim ve Uygulama Koluna verilen iş, belirlenen süre içinde bitirilemediği takdirde Yönetim Kurulunun kararı ile süre uzatılabilir. Hizmet, belirlendiği şekilde yerine getirilemediği takdirde Bilim Kurulunun kararı, Kurum Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla görev süresini tamamlamaları beklenilmeden ilgili Bilim ve Uygulama Kolunun başkan ve üyeleri yeniden belirlenir.
- ç) Bilim ve Uygulama Kolunun raporları, varsa karşı görüşler de eklenerek Kurum Başkanlığına iletilir.

Türk Dil Kurumunun 2013 yılında yayımladığı kitaplar

Türk Dil Kurumu 2013 yılında yayıncılık alanında oldukça başarılı bir yıl geçirmiş; dilin çeşitli alan ve konularıyla ilgili 32, Türk dünyası destanları projesi kapsamında 8, çeviri projesi kapsamında 1, süreli yayın olarak 13 olmak üzere 53 adedi ilk baskı, 25 adedi tıpkıbası olan 79 eser yayımlamıştır.

Lügat-i Halîmî, Lutfullah b. Ebu Yusuf el-Halîmî

Hazırlayan: Adem UZUN

Telif tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 882/1477-78 yılında Fatih Sultan Mehmet’e takdim edilen *Lügat-i Halîmî* adıyla bilinen bu Farsça-Türkçe Sözlük, Lutfullah ya da Halîmî ismiyle meşhur Amasyalı Lutfullah b. Ebu Yusuf el-Halîmî (?-902/1497) tarafından yazılmıştır. Bu sözlük, yine Halîmî’nin yazdığı *Bahru’l-garâib* adlı manzum sözlüğün açıklaması ve şerh edilmesi amacıyla kendisine gelen talepler üzerine kaleme alınmıştır. Alfabetik sıraya göre düzenlenen ve takriben 5500 kelimenin açıklamasının yapıldığı bu sözlük, kelime zenginliği bakımından yazıldığı döneme göre geniş bir kaynaktır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1090)

Kafkaslarda Türk Dili ve Kültürünün Etkileri (5-6 Mart 2009)

Yayıma hazırlayan: Elif KARAKUŞ

Ardahan Valiliği, Ardahan Üniversitesi ve Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Kafkaslarda Türk Dili ve Kültürünün Etkileri” bildirilerini kapsamaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1081)

Divânu Lugâtî’t-Türk’e Göre XI. Yüzyıl Türk Lehçe Bilgisi

Akartürk KARAHAN

Türk dilinin bilinen en eski sözlüğü ve grameri XI. Yüzyılda Kaşgarlı Mahmud tarafından yazılan *Divânu Lugâtî’t-Türk*’tür. Bu kitapta, Türk lehçe bilimi açısından önemi dolayısıyla Kaşgarlı Mahmud’un *Divânu Lugâtî’t-Türk* adlı eserinde bahsedilen lehçeler, bu lehçelerin yazı dillinden ve Eski Türk yazı dili geleneğinden ayrılan yönleri, Türk dili tarihi içerisindeki durumları, modern Türk lehçeleriyle bağlantıları incelenmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1078)

Muğla ve Yöresi Ağzları

Ali AKAR

Bu kitapta, Türkiye Türkçesi ağzaları içerisinde ses ve şekil bilgisi bakımından özellikli bir yere sahip olan Muğla bölgesi ağzalarını konuşan 132 kaynak kişiden derlenen 333 metin üzerinde gramer incelemesi yapılmıştır. Kitabın ikinci bölümde derlenen çözümlenmiş metinler yer almaktadır. Üçüncü bölümde ağız bölgesine ait olan ses ve yapı değişikliklerine uğradıklarından dolayı kolay anlaşılmayan kelimelerin sözlüğü hazırlanmıştır. Kitaptaki metinler aynı zamanda folklor araştırmacıları için temel bir kaynak niteliğini taşımaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1076)

Hekim Bereket Tuhfe-i Mübârizi, Metin-Sözlük

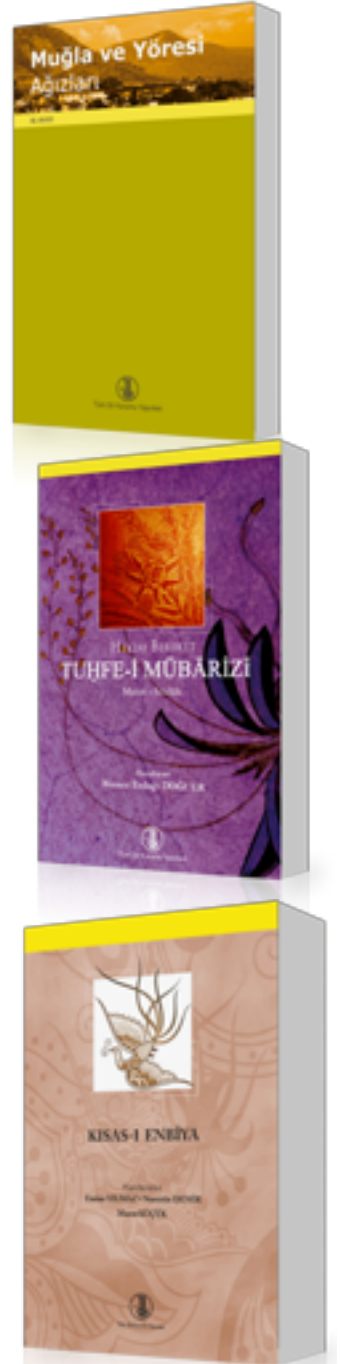
Hazırlayan: Binnur Erdağı DOĞUER

Türkiye Türkçesinin tarihsel dönemlerinden ilkinin oluşturan Eski Anadolu Türkçesi Dönemi, Türkçe eserlerin ortaya çıkması açısından oldukça verimli bir dönemdir. Çoğunlukla İslami edebî eserlerin yazıldığı ve çevrildiği Eski Anadolu Türkçesi Dönemi'nde tıp eserlerinin de işlendiği, bu konuda eserler yazıldığı ve çevrildiği görülmektedir. Genellikle İslami edebî eserlere göre daha sade bir dilin kullanıldığı bu eserlerde çeşitli organ adları, hastalık adları ve hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçların bileşimindeki bitkilerin adları bulunmaktadır ve bu nedenle tıp eserleri, dönemin söz varlığının belirlenmesi açısından önemli birer kaynak durumundadırlar. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1079)

Kıyas-ı Enbiya (Metin, Sözlük-Dizin, Notlar)

Hazırlayanlar: Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR, Murat KÜÇÜK

Eski Anadolu Türkçesi Dönemi'nin en önemli eserlerinden Kıyas-ı Enbiya'nın Türkçeye çevirileri içinde en eskisi olduğunu tahmin ettiğimiz, 14. yüzyıla ait Türk Dil Kurumu nüshasındaki bazı kelimeler dönemin kaynaklarında bulunmuyor. Bu nedenle, çalışmamız bir edisyon kritik olamamakla birlikte, Kıyas-ı Enbiya'nın farklı yüzyıllarda yapılmış altı nüshasını daha söz varlığı açısından inceledik ve kimi sorunları bu nüshalarla, Almanca çevirinin ve Arapça metnin yardımıyla çözmeye çalıştık. Ancak diğer çevirilerin hiçbirini Türk Dil Kurumu nüshası kadar eski bir söz varlığına sahip olmadığı için az sayıda sözcük, şimdilik, çözümsüz kalmıştır.

Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri/Ahmet Metin ve Şirzat

Hazırlayanlar: Fazıl GÖKÇEK - Özlem NEMUTLU

Ahmet Metin ve Şirzat, Ahmet Midhat Efendi'nin en ilginç romanlarından biridir. Yazar, Ahmet Metin adlı kahramanına onun güya sahaflar çarşısında bulunduğu İtalyanca bir romandaki Şirzad-ı Selçukî adlı kahramanın 12. yüzyılda yaptığı deniz yolculuğunu 19. yüzyılın şartları ve teknik imkânları ile inşa ettirdiği bir tekne ile tekrar ettirir. Böylece Şirzad-ı Selçukî, Ahmet METİN ve Madam ÇOKOGANO'nun karmaşık olaylarla dolu hayatları birbirinin içine geçerek okuyucu için son derece ilgi çekici bir romanın ortaya çıkmasına neden olur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1055)

Bir Medeniyetin Şairi Mehmet Âkif

Hazırlayan: Fazıl GÖKÇEK

Bu kitap "İstiklal Marşı" şairimizi şiir ve fikir hayatımızla bir şekilde ilgilenen her yaştan ve her kesimden okuyucuya tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Mehmet Âkif'in şairliği, şiirlerine yansıyan fikir adamı ve düşünür tarafı öne çıkarılmış, *Safahat* üst başlığı altında yayımlanan şiirinin geçirdiği evrelerle, mümkün olduğu kadar akademik dilin dışında, her kesimden okuyucunun anlayabileceği bir dille ele alınan kitapta, şairin hayatı hakkında bilgiler verilirken edebî faaliyetleri ile birlikte toplumsal ve siyasal dünyamız içindeki yeri ve önemi de gösterilmeye çalışılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1091)

Mükemmel Osmanlı Sarfı, Manastırlı Mehmet Rifat

Hazırlayan: Ferhat TAMKOÇ

Tanzimat Dönemi gramer kitapları arasında yer alan Manastırlı Mehmet Rifat'ın kaleme aldığı *Mükemmel Osmanlı Sarfı* adlı eseri üzerine yapılan bu çalışmada eser, Arap harflerinden yeni Türk harflerine aktararak dönemin gramer konuları ve terimleri alfabetik sıralamayla tanıtılmıştır. Bu çalışmada, Tanzimat Dönemi gramer yapısı hakkında ilgililere bir fikir verilmesi de amaçlanmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1080)

Bübüyna Oruzbayeva Armağanı

Hazırlayan: Gülzura CUMAKUNOVA

Kitap, Türkolojinin önemli isimlerinden Kırgız dil bilimcisi Ordinar-yüs Prof. Dr. Bübiyna Oruzbayeva'nın doğumunun 85. yıl dönümü münasebetiyle armağan olarak hazırlanmıştır. 14 ülke Türkologlarının katılımı ile gerçekleşen bu eserde Türk yazı dilleri tarihi, Altaistika, karşılaştırmalı

tekstoloji, etimoloji, sosyolengüistik, anlambilimi ve Türk gramer sorunları gibi çağdaş Türk biliminin güncel konuları ele alınmıştır. Kitap, Türk dili ve tarihi üzerine araştırma yapan ve ilgilenen herkese hitap etmektedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1085)

Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü

Günay KARAAĞAÇ

Türkçe ile uğraşırken çektiğimiz sıkıntıları gidermek için giriştiğimiz araştırmalar ve öğrenmeler sürecinde derlediğimiz bilgileri herkesle paylaşmak isteği, bu sözlüğü doğurmuştur. Sözlükteki bilgiler hiçbir yanlış dil tutumuna sapmadan, bıkmadan ve usanmadan uzun uzun anlatılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1066)

Yûsuf Emirî Dehnâme

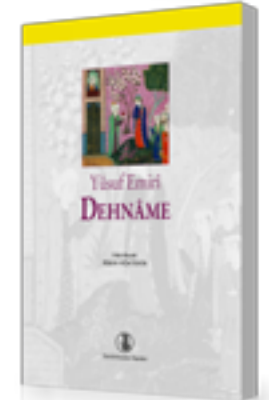
Hazırlayan: Kâzım KÖKTEKİN

Başlangıç dönemi Çağatay edebiyatının önde gelen temsilcilerinden biri de Yûsuf Emirî'dir. Yûsuf Emirî, başta Divan olmak üzere *Dehnâme* ve *Beng ü Çağır* adlı eserlerle klasik Çağatay edebiyatının kurulmasına katkı sağlamış bir şahsiyettir. Yûsuf Emirî, *Dehnâme* adlı eserini 1492 yılında tamamlayıp Bay-sungur Mirza'ya sunmuştur. Lirik mesnevi özelliği taşıyan *Dehnâme*'de, klasik âşık-maşuk ilişkisi teması mektup şeklinde ele alınmıştır. Eser, âşığın maşuka, maşukun âşığa karşılıklı yazdığı onar mektuptan oluşmaktadır. *Dehnâme* üzerine yaptığımız bu çalışma inceleme, metin, dizin ve tıpkıbasım bölümlerinden oluşmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1092)

Lobnor Ağzı

Minara ALİYEVA

Lobnor Ağzı, bugüne kadar gerek ülkemizde gerekse yurt dışında en az incelenen ağızlardandır. *Lobnor Ağzı*, hem Uygur Türkçesinin hem de Kırgız Türkçesinin özelliklerini taşımaktadır. Bu durum, Türk kültür birliğini ve Türkçenin yayılma alanlarının genişliğini göstermesi açısından oldukça önemlidir. Lobnor ağzının sosyo lengüistik özellikleri bakımından araştırılması, dil bilimi araştırmaları için de büyük önem arz etmektedir. Bu kitapta Lobnor ağzının temel özellikleri, ses bilgisi, şekil bilgisi, cümle bilgisi başlıklar altında verilmiştir. Eserde metinler ve bu metinlere bağlı gramerlik dizin çalışması yer almaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1088)

Edhem Rahimoğlu Tenişev Doğumunun 90. Yılına Armağan

Yayıma hazırlayanlar: Kamil Veli NERİMANOĞLU - Minara ALİYEVA

Eser, Türkolojinin önemli isimlerinden Kırgız dil bilimcisi Edhem Rahimoğlu Tenişev'in doğumunun 90. yıldönümü münasebetiyle armağan olarak hazırlanmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1063)

Rumence-Türkçe Sözlük (TDK)

Bu çalışma Rumen dilinin temel ve özel kelime hazinesinden özenle seçilmiş binlerce kelime ve deyişi içermektedir. Rumence kelimelerin gramatik ve kullanım alanlarının açıklaması sözlüğün başındaki tabloda verilmiştir. Her kelimenin açıklamasından sonra kullanıldığı deyimler normal yazı ve ondan sonra da cümle içinde kullanım şekilleri italik olarak verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1064)

Kazan Tatar Mânileri

Ignác KÚNOS

Yayımlayan: Zsuzsa KAKUK, **Çeviren:** Mustafa S. KAÇALIN

Eserin içerdiği maniler, Eger illerindeki tutsak erler taburunda 1915-1918 yazlarında derlenmiş, çevrilmiştir. Türk halk edebiyatına olağanüstü bir ilgi duyan Ignác KÚNOS, 1915 ile 1918 arası Eger boyundaki ve Kenyérmező [=Ekmekovası]'ndaki tutsaklar kampına sık sık uğrayarak, burada Müslüman olup çeşitli Türk dillerini konuşan savaş tutsaklarından derlemeler yapmıştır. Kenyérmező [=Ekmekovası] Kampı'ndaki Müslümanlar çoğunlukla Kırım yarımadasından, Kafkas ve İdil boylarından idiler. Eger boyundaki kampta Kazan Tatarları, Mişerler, Başkurtlar, Kumuklar, Nogaylar ve Türkmenler oturmaktaydılar. Her iki kampta oturan Türkler arasında toplanan yaklaşık 1200 yapraktan oluşan malzeme, 1951'de Macar Bilimler Akademisi aracılığıyla Ignác KUNOS'un dul eşinden alınarak doğu derlemesine kazandırılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları 1093)

Açıklamalı İngilizce Türkçe Otomotiv ve Hafif Araç Terimleri Sözlüğü

N. And YÜCE

Çok sayıda yerli ve yabancı kaynaktan yararlanılarak ortaya çıkan eser, otomotivle doğrudan ilgili terimlerin yanı sıra aletler, malzemeler, imalat teknolojileri, kaynakçılık, emisyonlar, elektrik/elektronik, bilgisayar, fizik yasaları, kimyasallar, ölçüler, klima düzenleri, otomobil sporları, örgütler, kulüpler, petrol ve yağlar, lastikler, ulaştırma, trafik ve yol bilgileri gibi bu dalda çok yakından ilgili binlerce terimi içermektedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1056)

Büyük Sümerce Sözlük

Nafiz AYDIN

Bilindiği kadarıyla bugün için İstanbul Arkeoloji Müzelerinde 74000 Sümerce tablet bulunmaktadır. Söz konusu tabletler British'ten sonra ikinci büyük arşivi oluşturmaktadır. Bu zengin kaynaktan yararlanılarak *Büyük Sümerce-Türkçe Sözlük* hazırlanmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1095)

Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Terimleri Sözlüğü

Nihat G. KINIKOĞLU

Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Terimleri Sözlüğü, Prof. Dr. Nihat G. KINIKOĞLU ve yabancı dil karşılıklarını belirleyen ilgili bilim dallarından uzmanların oluşturduğu bir kurulun katkılarıyla hazırlanmıştır. Sözlük; Türkçe terimlerin İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça karşılıklarını ve Türkçe tanım ve açıklamalarını içermektedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1086)

Ankara Örneğinde Ağzların Belgelenmesi

Nurettin DEMİR

Yerel konuşma biçimleri hızla değişmekte, böylece sözlü aktarılan bilgiler de kaybolmaktadır. Oysa bu bilgilerin kayıt altına alınması dil bilimi ve kültür araştırmaları başta olmak üzere farklı bilim dalları için gereklidir. Bu kitapta, Ankara'daki alan araştırmalarında kazanılan deneyimler paylaşılmakta, ağızların belgelenmesinin gerekliliği, yöntemi ve sorunları tartışılmakta, seçme Ankara ağızı metinleri sunulmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1058)

Hindî-Türkçe Sözlük

Sithalakshmi KIDAMBI, Korhan KAYA

Dünyada milyonlarca insan tarafından kullanılan ve önemli bir dil olan Hindî'nin ülkemizde bir sözlüğü yoktu. Bu sözlük hazırlanmış olan ilk Hindî-Türkçe Sözlüktür. Belirli bir düzeyde çeviri yapmak için yeterlidir. Sözlük Latin harflerinin sırasına göre değil kendi harf sırasına göre bir sıra izler. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1094)

Evliya Çelebi ile Devr-i Âlem

Seyit Ali KAHRAMAN

Dünyanın en büyük seyahat yazarı ve Türk tarihinin en önemli kültür adamlarından biri olan Evliya Çelebi, yaşadığı dönemde yazar olarak tanınmamış ve uzun yıllar da Türkler tarafından bilinmemiştir. 51 yılda 7 iklim ve 18 padişahlık yeri gezip dolaşarak yazdığı dünyanın en büyük seyahat kitabı ve kültür hazinesidir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1087)

Çağdaş Türk Lehçelerinde Ünlüler

Süleyman Kaan YALÇIN

Çağdaş Türk lehçelerindeki ünlülerin konu edildiği bu çalışmada, eş zamanlı, art zamanlı ve karşılaştırmalı yöntemler bir arada kullanılarak çağdaş Türk lehçelerindeki ünlülerin görünimleri, ses özellikleri ve ses olayları incelenmiştir. Ayrıca çalışmada tespit edilen ünlülerin benzeşen ve ayrışan yanları ile tarihî süreç içerisinde uğramış oldukları değişme ve gelişmeler de ele alınmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1089)

Türk Dilinde İzdırıp Söz Bilgisi Bir Eş Anlamlılık İncelemesi

Şahru PİLTEN

Çalışmanın amacı Türk dilinde eş anlamlılığın ölçümü ve sınıflandırılmasının yanı sıra eş anlamlılığının oluşum ve gelişim süreçlerinin tesbitidir. Türk dilinde eş anlamlılık konusunun kapsamı göz önüne alınarak “İzdirap Kavramı” çalışma evreni olarak tespit edilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1077)

İrk Bitig Eski Uygurca Fal Kitabı

Talat TEKİN

Yayıma hazırlayanlar: Emine YILMAZ - Nurettin DEMİR

Bu yapıt adını içindeki ırk ya da “fal”lardan alır. *Irg Bitig*’de 65 falın kısa yorumları ile kısa bir hatime bulunmaktadır. İlk kez A. Von Gabain’in belirtmiş olduğu gibi, *Irg Bitig* üç kez atılan bir “zar”ın ya da her bir çubuğun oluşturduğu türlü birleşimlerin anlamlarını yorumlayan bir el kitabıdır. Clauson, böyle bir “zar”ın Özbekistan’daki Termez kentinin birkaç mil kadar kuzeyinde bulunan Hayrabad Tepe’de, eski Kuşan sikkelerini de içeren ve milattan sonra 3. yüzyıl öncesine ait bir katmanda ele geçtiğini bildirmiştir. *Irg Bitig* sanatkârane bir deyişle kaleme alınmıştır. Bu özellik onun yabancı bir dilden çeviri olmadığını kanıtı sayılır. *Irg Bitig*’in, ana dilini sanatkârane bir biçimde kullanma yeteneği olan bir Türk tarafından yazıldığına kuşku yoktur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1059)

Makaleler I Altayistik

Talat TEKİN

Yayına hazırlayanlar: Emine YILMAZ - Nurettin DEMİR

Bu kitap, günümüz Türkiye Türkolojisinin en önemli isimlerinden birisi olan Prof. Dr. Talat TEKİN'in 150'den fazla yazısının bir araya getirildiği dizinin ilk cildini oluşturmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1060)

Makaleler II Tarihî Türk Yazı Dilleri

Talat TEKİN

Yayına hazırlayanlar: Emine YILMAZ - Nurettin DEMİR

Dizinin ikincisi olan bu ciltte 1957-2002 tarihleri arasında yayımlanmış 27'si Türkçe 27'si İngilizce olmak üzere toplam 54 yazı yer almaktadır. Bunların 12'si tanıtma değerlendirme eleştirisi türü yazılardır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1061)

Makaleler III Çağdaş Türk Dilleri

Talat TEKİN

Yayına hazırlayanlar: Emine YILMAZ-Nurettin DEMİR

Modern Türk yazı dilleri ile ilgili 12'si tanıtma/eleştirisi olmak üzere 62 yazıyı içine alan Makaleler III ile Prof. Dr. Talat TEKİN'in toplam 151 yazısı kitap haline getirilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1062)

VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri (4 Cilt)

2008 yılı içerisinde düzenlenen Türk Dili Kurultayının bildirileri bu eser içinde bir araya getirilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1067/1)

Sirâcü'l-Kulûb Gönüllerin Işığı

Hazırlayan: Yakup KARASOY

8. yüzyılın ilk yarısında bengü taşlara yazılan Tonyukuk, Költigin ve Bilge Kağan yazıtları üzerine yaklaşık 120 yıldır dil incelemeleri yapılmakta ve daha da yapılacağı benzetilmektedir. Bu dönemde Türkler tek tanrılı, tamusu ve uçağı olan bir inanç sistemine sahip olmalarına rağmen elimizde o zamandan kalma somut metinler yoktur. Başka dillerle yazılmış eserlerden yararlanarak devrin inanç durumu hakkında bilgi sahibi olunmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1054)

Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur'dan "Aç Bars" Hikâyesi

Zemire GULCALI

Uygurca Altun Yaruk Sudur'un 26. bölümü (onuncu kitap) içerisinde yer alan Aç Bars hikâyesini ele almaktadır. Eserin aslı Sanskritçedir, 8. yüzyılda Çince'ye muhtemelen 11. yüzyılda da Uygurca'ya çevrilmiştir. Çevireni Şingko Şeli Tutung'dur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1084)

Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi

Zeynep KORKMAZ

Son 30-40 yılın tarih ve arkeoloji araştırmalarının ortaya koyduğu veriler, Oğuz Türklerinin tarihini milattan önce 3500-3000 yıllarına ve Doğu Anadolu'da Mezopotamya'daki Sümerlerle komşuluk ilişkilerine ve aralarındaki karşılıklı söz varlığı alışverişine kadar uzatabilmektedir. Oğuzların XI. yüzyılda Orta Asya'dan Anadolu'ya göç etmeden çok önceki dönemlerde, MÖ 3500 yıllarında Anadolu'daki *Huriler* ile bağlantısını hatta aynıyetini ortaya koyan bilgiler yer almaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1065)

Bugünkü Tatar Türkçesi Söz Yapımı

Fuat A. GANIYEV

Aktaran: Murat ÖZŞAHİN

"Tataristan Cumhuriyeti Halklarının Dil Hakkında Kanun"un (1992) ve "Tataristan Cumhuriyeti Halklarının Dilini Koruma, Öğrenme ve Geliştirme Yolundaki Devlet Programı"nın (1994) kabul edilmesinden sonra, dilimize verilen önem giderek arttı. Tatar dilinde öğretim yapan okullar açıldı, yükseköğretim kurumlarında bazı bilimler Tatar dilinde okutulmaya başladı. Gelecekte bu iş daha da gelişecek diye düşünüyoruz. İlkokullarda, orta ve yüksek öğretim kurumlarında Tatar dilini okutmaya hem sayı hem de nitelik bakımından tamamen ihtiyaca cevap veren derslikler, araç gereçler, malzemeler ve kaynaklar yeterli olmamaktadır. Bu durumu düşünerek *Tatar Dilinde Söz Yapımı* adlı çalışmayı öğrencilere sunmak istedik.

Uygur Halk Destanları 2

Hazırlayan: Alimcan İNAYET

Türk kültürünün en berrak aynaları, hiç şüphesiz Türk boylarının tarihleri boyunca yarattıkları destanlardır. Çünkü; destanlar, tarihin derinliklerinden, çağımıza kadar Türk boylarının yaşadığı önemli olayları belli bir gelenek içinde bize anlatan kültür ve sanat eserleridir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1082)

Hakas Destanları 4: Altın Taycı

Hazırlayan: Gülsüm Killi YILMAZ

Güney Sibirya'nın merkezinde, Abakan nehri ile onun çok sayıdaki kollarının vadisinde yer alan bölgede yaşayan Hakaslar, günümüzde eskiye oranla canlılığını yitirmiş olsa bile oldukça zengin bir kültüre sahiptir. Eldeki bu çalışmada da 1895-1977 yılları arasında yaşamış olan kadın destan anlatıcısı Nikitiçna KULAGAŞEVA'nın küçüklüğünde başka bir ünlü destan anlatıcısı olan ünlü Tarkop TROYAKOV'dan dinlediği destanlardan biridir. Abakanlı destan anlatıcısı KULAGAŞEVA, anlattığı destanlarda Hakas geleneksel hayatını bütün detaylarıyla çok canlı bir biçimde betimlemesi, söz sanatları ile işlenmiş zengin dili ile dikkat çekmektedir. Altın Taycı Destanı da KULAGAŞEVA'nın anlatım özelliklerinin tamamını göstermektedir.

Kazak Destanları 9: Dürligüv, Karaşas Kız, Makpal-Segiz Destanı

Hazırlayanlar: Pakizat AVESPAYEVA - Toktar ELBEKOV

Türkiye Türkçesine Aktaran: Hatice Emel ŞİRİN

Destanlar, toplumların, özellikle de uzun süre sözlü geleneğe ağırlık vermiş toplumların, hem "millî hafızası" hem de "millî şuuru"nu ihtiva eden mirasıdır. Bu kapsamda değerlendirilen Kazak Destanlarının 9. cildinde Dürligüv-Karaşas Kız, Makpal-Segiz Destanları yer almaktadır.

Kırgız Destanları 11: Kurmanbek

Anlatan: Kalık AKİYEV **Hazırlayan:** Murat MUKASOV

Türkiye Türkçesine Aktaran: Ulanbek ALİMOV

Destanda, Kalmukların Orta Asya'da yaptıkları istilalar sırasında yaşanan olaylar anlatılmakta ve bu olaylar Türkistan, Doğu Türkistan ve Afganistan'da geçmektedir. Kurmanbek Destanı'nda yer alan olayların geniş bir coğrafyada geçmesi, bu destanda Orta Asya'daki Türk boylarının Kalmuklara karşı birlikte mücadele etmesinden kaynaklanmış olabilir. Bu destanda, Türk boylarının dış güçlere karşı belirgin bir biçimde birlikte hareket etmesi, bu destanı diğer Türk destanlarından farklı kılmaktadır.

Kırgız Destanları 12: Seyitbek

Anlatan: Oruzbey URMABETOV **Hazırlayan:** Murat MUKASOV

Türkiye Türkçesine Aktaran: Ulanbek ALİMOV

16-18. yüzyıllar Türkistan için zor bir dönem sayılmaktadır. Kalmukların Orta Asya'ya saldırmaları bölgede istikrarsızlığa yol açmıştır. Halk, bu dönemde yaşanan acıyı, üzüntüyü, sevinci, kaybı ve zaferi atasözleriyle, ağıtlarıyla, hikâyeleriyle ve destanlarıyla nesilden nesle aktarmıştır. Bu istilaya karşı Kırgızlar, Kazaklar, Uygurlar ve Özbekler birleşerek karşılık vermişlerdir. Birlikte verilen mücadelede birçok kahramanlık yaşanmıştır. Seyitbek Destanı da bu zorlu dönemde teşekkül eden ve bu dönemi anlatan destanlardandır.

Kırgız Destanları 13 Canış Bayış

Hazırlayanlar: Abdıldacan AKMATALİEV - Murat MUKASOV

Türkiye Türkçesine Aktaran: Mehmet AÇA

Kırgızlar arasında bugüne kadar sekiz varyantı tespit edilen “Canış-Bayış”ın, Kırgız destanları arasında özel bir yeri vardır. Yansımaları “Manas”, “Kurmanbek” ve “Cañıl Mırza” gibi destanlarda da görülen Kırgızların 16-17. yüzyıllardaki Kalmuk (Cungar) istilalarına karşı yürüttükleri destansı mücadeleler üzerine kurulan bu destanın 6632 dizelik Orozbay Urmambetov varyantıdır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1070)

Yakut Destan Geleneği ve Er Sogotoh

Hazırlayan: Metin ERGUN

Bu çalışma, Türkiye’de bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Hem bütün olarak bir Olonho metni hem de Olonho ve Olonhosutluk geleneği ile ilgili araştırmalar ilk defa araştırılmakta ve yayınlanmaktadır. Çalışmanın Olonhostların hayat hikayeleri ile ilgili kısmı ise Türkoloji dünyasında ilk olma özelliğindedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1057)

İran Azerbaycanı Âşık Destanları 1 Şikarî Destanı

Anlatan: Âşık Yedullah

Hazırlayan: Nabi KOBOTARIAN

Şikarî Destanının Tebriz âşıklık geleneğinde önemli bir yeri vardır. Motif zenginliği ve konu bakımından incelemeye değer olan bu destan, aynı zamanda âşıklık geleneğinin en uzun manzum ve mensur destanı olarak bilinmektedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1075)

Türkçe İlk Kur’an Tercümesi (Rylands Nüshası) Karahanlı Türkçesi (Giriş-Metin-Notlar-Dizin)

Aysu ATA

Kur’an tercümelerinde Arapça kelimelerin altlarına yazılan Türkçe kelimelerin anlamlarının Kur’an’daki aslı ile karşılaştırılarak belirlenmesi Türkçenin köken bilgisi bakımından önemlidir. Prof. Dr. Aysu ATA tarafından hazırlanan *Türkçe İlk Kur’an Tercümesi (Rylands Nüshası) Karahanlı Türkçesi (Giriş-Metin-Notlar-Dizin)* adlı eser ile yazar Kur’an tercümelerinin Türkoloji araştırmalarındaki önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Eser, “Giriş”, “Kur’an Tercümeleri”, “Rylands Nüshası”, “Çeviri Yöntemi”, “Eser Üzerinde Yapılmış Çalışmalar”, “Eserin Dil Tarihimizdeki Önemi”, “Kısaltmalar”, “Bibliyografya”, “Metin”, “Notlar” ve Türkçe, Arapça, Farsça, özel adlar dizinlerinden oluşmaktadır.

Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı

Hazırlayan: İ. Halil ERSOYLU

Eser, Eski Anadolu Türkçesinin son döneminde yazılan *Türkçe Divan*'ın transkripsiyonunu ve sözlüğünü içermektedir. Eserde, Cem Sultan'ın hayatı ve onun eserleri hakkında kısa ve özlü bilgiler verilmiş; sonra eserin çeviri yazısı, nüsha farkları, Divan'ın ses ve şekil özelliklerinin belirtildiği, Divan'ın gramer yapısı ile ilgili bazı notlar ve sözlük yer almıştır. En sonda ise Bursa Orhan-Haraççı Kütüphanesi'ndeki *Cem Sultan'ın Türkçe Divanı*'nın baş ve son kısmına ait tıpkıbasım bulunmaktadır.

Divanü Lûgat-İt Türk

Çeviren: Besim ATALAY

Kâşgarlı Mahmut'un büyük eseri *Divanü Lûgat-it-Türk*, Araplara Türk dilini öğretmek amacıyla yazılmış bir sözlüktür. Dilimizin bilinen ilk sözlüğü olan bu eserde, Türkçe kelimeler Arap sözlükçülük kurallarına göre sıralanmaktadır. Eser, Besim Atalay tarafından Türkiye Türkçesine çevrilmiştir. Çeviride önce Türkçe kelimenin Arap harfleriyle yazılışı, daha sonra okunuşu ve diğer açıklamalar yer almaktadır.

Bu çalışma, dört ciltten oluşmaktadır. Söz konusu eserin I. cildinin 1. bs. 1939'da, II. cildinin 1. bs. 1940'da, III. cildinin 1. bs. 1941'de, dizin cildi olan IV. cildinin 1. bs. da yine 1943'te basılmıştır. "Dizin"de, sözlükte geçen bütün kelimeler; yeni Türk alfabesi sırasına konmuş, anlamları verilmiş ve ekleriyle birlikte geçtiği yerler gösterilmiştir. I. ve II. ciltlerin 2. bs. 1985'te, 3. bs. 1992'de ve 4. bs. 1998'de basılmıştır. III. ve IV. ciltlerin 2. bs. 1986'da, 3. bs. 1992'de ve 4. bs. 1998'de basılmıştır.

Örneklerle Türk Şiir Bilgisi

Cem DİLÇİN

Eser, divan şiiri ve halk şiiri ile ilgili derlenmiş bir seçki kitabıdır. Kitap, Türk şiirinin ölçü, uyak, biçim gibi dış yapısıyla ilgili konularıyla birlikte iç yapısını oluşturan söz sanatlarını da ele alarak, bunlara ilişkin tanımlar vermiştir. Kurallar, ölçü kalıpları, nazım biçimleri ve türleri, söz sanatları birer örnekle açıklanmıştır. Kitabın başındaki "Ön Söz"den sonra konular üç bölüm altında toplanmıştır: 1. bölümde: "Ölçüler ve Uyak", 2. bölümde: "Nazım Biçimleri ve Türleri", 3. bölümde de "Söz Sanatları" açıklanmıştır. Kitabın sonunda bir "Kaynakça" ve "Terimler ve Şairler Dizini" bulunmaktadır.

Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü

Emir Necipoviç NECİP

Çeviren: İklil KURBAN

Emir Necipoviç NECİP tarafından hazırlanan ve 1968 yılında Moskova’da yayımlanan *Uygurce-Rusce Luget*’in Yrd. Doç. Dr. İklil KURBAN tarafından Türkiye Türkçesine çevrilmiş biçimi olan *Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü* 1995 yılında yayımlanmıştır. Doğu Türkistan’da yaşayan Uygurların konuştuğu Yeni Uygur Türkçesine Arap ve Fars dillerinden girmiş sözler yanında, Çince ve Rusçadan geçen kelimeler de vardır. Sözlük, günümüzde kullanılan Uygur Türkçesine ait 33.000 kelimeyi içermektedir. *Uygurce-Rusce Luget* Arap alfabe sırasına göre hazırlanmış; eser, Türkiye Türkçesine çevirilirken sözlüğün madde başı kelimeleri Türk alfabe sırasına göre değiştirilmiştir.

Atatürk’ten 20 Anı

Mehmet Ali AĞAKAY

Eserde Atatürk’ün dil çalışmalarını yaptığı, son yıllarında yanında bulunmuş olan Mehmet Ali Ağakay tarafından kaleme alınan 20 anıya yer vermektedir. M. A. Ağakay, “Birkaç Söz” başlığıyla çalışmaya giriş yapıyor. Atatürk’le ilgili anıların toplandığı kitap beş bölümden oluşuyor. Anılar konularına göre tasnif edilmiş ve şu beş bölümde toplanmıştır:

I. Atatürk Halk İçinde

II. Atatürk’ün Hoş Fıkralarından

III Atatürk’ün Anlattıklarından

IV. Sofra Başında Olanlar

V. Yunanlılarda Atatürk Hayranlığı

Çalışma, Atatürk’ün bilinmeyen yönlerini yaşamış olaylarla anlatmak amacını gütmektedir.

Dil Biliminin Esasları

Kaken AHANOV

Aktaran: Murat CERİTOĞLU

Kaken AHANOV’un Sovyet dil bilimi kaynakları esnasında Kazakça başta olmak üzere diğer Çağdaş Türk Lehçeleri merkezli yazdığı *Til Biliminin Negizderi* adlı kitabın aktarması olan *Dil Biliminin Esasları*, bir genel dil bilimine giriş kitabıdır. Dipnotları ve bölüm sonlarındaki kaynaklarıyla etraflı Sovyet dil bilimi bibliyografyası sunan eser, Dil Bilimi ve Diğer Bilimlerle İlişkisi; Dilin Sosyal Önemi, Dizgesi ve Yapısı; Söz Bilimi; Sözlük Bilimi; Ses Bilgisi; Dil Bilgisi; Yazı ve Gelişme Devirleri; Dilin Doğuşu, Dillerin Oluşması ve Gelişmesi; Dillerin Sınıflandırması ana bölümlerine sahiptir.

Bugünkü Kıpçak Türkçesi

Mustafa ÖNER

Tarih içinde çok yayılmış Kıpçakların adını taşıyan dil alanı, Türkçenin haritasında bugün epey geniş bir yer tutmaktadır. Karadeniz'in kuzeyindeki düzlükten doğuya doğru, Uralları aşır Güney Sibirya'ya ve Tanrı Dağları'na kadar yayılan topraklar, Kıpçak lehçelerinin konuşulduğu ve yazı dili olarak kullanıldığı alanı teşkil eder. Bu çalışma, geniş bir coğrafi alana yayılan Kıpçak Türkçesinin Kazak, Kırgız ve Tatar lehçelerinin karşılaştırmalı grameridir. Kitap; "Giriş", "Ses Bilgisi" ve "Şekil Bilgisi" olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. "Giriş" bölümünde Kıpçak Türkçesinin klasik edebiyat eserleri, sözlük ve gramerleri hakkında bilgi verildikten sonra bugünkü Kıpçak Türkçesinin lehçeleri üzerinde durulmuştur. "Ses Bilgisi" bölümünde Kazak, Kırgız ve Tatar lehçelerinin ses yapıları ele alınmıştır. Eserin son bölümü olan "Şekil Bilgisi" bölümünde ise yine Kazak, Kırgız ve Tatar lehçelerine ait ekler ve kelime grupları karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Kitapta ayrıca Kaynaklar bölümü de bulunmaktadır.

Makaleler (Dil ve Edebiyat İncelemeleri)

Faruk Kadri TİMURTAŞ

Hazırlayan: Mustafa ÖZKAN

Prof. Dr. Faruk Kadri TİMURTAŞ, bir üniversite hocası ve yazar olarak Türk dilinin ve Türk kültürünün her sahasında birçok ilmi eser yanında yüzlerce makale, araştırma ve inceleme yazısı ortaya koymuştur. Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN, Faruk Kadri TİMURTAŞ'ın dil ve edebiyatla ilgili araştırma ve inceleme yazılarını bir araya getirerek bu kitabı oluşturmuştur. Kitap başlıca iki bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde Faruk Kadri TİMURTAŞ'ın hayatı ve eserleri, ikinci bölümde ise araştırma ve inceleme yazıları yer almaktadır. Bu yazılar da "Dil ve Gramer İncelemeleri" ve "Edebiyat Tarihi ile İlgili İncelemeler" olmak üzere iki kısımda tertip edilmiştir.

Karahanlı Türkçesi Grameri

Necmettin HACİEMİNOĞLU

Yaklaşık iki yüz yıllık bir zaman dilimini kapsayan Karahanlı Türkçesi, Köktürk ve Uygur Türkçesinin bir devamıdır. Necmettin HACİEMİNOĞLU'nun *Karahanlı Türkçesi Grameri* adlı bu çalışması; *Divan-ı Lugat-i Türk*, *Kutadgu Bilig*, *Kur'an-ı Kerim Tercümesi*, *Atabetü'l-Hakayık* ve *Divan-ı Hikmet* metinlerine dayanmaktadır. *Karahanlı Türkçesi Grameri*: "Ses Bilgisi", "Şekil Bilgisi", "Cümle" başlıkları altında incelenmektedir.

Eserin başında bir "Ön Söz"; Ahmet CAFEROĞLU'nun "Karahanlılar Devri Türk Edebiyatı" başlıklı yazısı ve "Karahanlı Türkçesi" hakkında genel bilgiler bulunmaktadır. Çalışmanın son kısmında "Kısaltmalar ve Bibliyografya" vardır.

Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları

Jean DENEY

Çeviren: Oytun ŞAHİN

Jean DENEY'nin bu çalışması Türkçenin incelenmesine bir çeşit giriş oluşturmaktadır. Eser, daha sonra yapılacak ve ismi morfolojik açıdan daha yakından ele alacak olan çalışmaya bir anahtar sunmak amacını taşımaktadır. Türkçe, yalnız Türkiye ve eski Osmanlı topraklarında konuşulan bir dil değildir. Türk dilleri ailesi, geniş bir sahayı kaplayan çok sayıda lehçeye sahiptir. Kitapta incelenen Türkçe, İstanbul ağzını esas almaktadır.

Eserin başında Jean DENEY tarafından yazılmış bir “Ön Söz”, “Türk Dilleri”, “Türk Dilinin Şekil Özellikleri”, “Alfabe” adlı bölüm başlıklarının yer aldığı bir “Giriş” bulunmaktadır. Türkçenin gramer incelemesi, “Sesler” ve “Kelime” olmak üzere iki bölümde incelenmektedir.

Seyyâh-ı Âlem Evliya Çelebi

Şükrü Halûk AKALIN

Yedi iklim, on sekiz padişahlık gezen; yetmiş yılı aşkın ömrünün elli bir yılını seyahatlerde, bir diyardan bir başka diyara uzanan yollarda, farklı şehirlerde, değişik ülkelerde geçiren bir gezgindir Evliya Çelebi... Seyahat ettiği coğrafyanın yüz ölçümü yaklaşık yirmi beş milyon kilometre karedir.

Evliya Çelebi'yi bugüne ulaştıran *Seyahatname*'sidir. Seyahat ettiği ülkelerle, diyarlarla ilgili gözlemlerini, yolcululuğu sırasında başından geçen olayları, kendisine anlatılanları akıcı diliyle ve ilgi çekici üslubuyla yazıya dökmüştür. Doğumunun 400. yıl dönümü dolayısıyla hazırlanan bu kitapta, dünyaca ünlü gezginimiz Evliya Çelebi ve eseri *Seyahatname* tanıtılmaktadır.

Türk Dili Yazın Akımları Özel Sayısı

Türk Dil Kurumu

Türk Dil Kurumu çıkardığı özel sayıları ile dilimizin ve yazınınımızın önemli sorunlarını incelemiş, bunların yanına *Yazın Akımları Özel Sayısı*'ni de ekleyerek üzerinde yeterince çalışma yapılmayan bu konu hakkında değerli katkılar sunmayı amaçlamıştır.

Güzel Yazılar Hikâyeler I-II

Güzel Yazılar Çalışma Grubu

Türk Dil Kurumu, dilimizin en güzel eserlerinden seçilmiş parçalar aracılığıyla, *Güzel Yazılar* adlı bir dizi yayın başlatmıştır. *Hikâyeler*, bu dizinin ikinci kitabıdır. Tanzimat'tan sonra Türk edebiyatının her alanında olduğu gibi hikâyesinde de, yetişen kuşakların hayata bakış açıları ve sanat anlayışları akımından, farklı şekil ve üslup özellikleri ortaya çıkmıştır. Kitap, Cumhuriyet devrinden günümüze kadar kaleme alınmış belli başlı hikâyelerimizin, farklı konu ve temalarını işlemiş olan örneklerini bir araya getirmiştir.

Güzel Yazılar Gezi-Hatıra

Güzel Yazılar Çalışma Grubu

Bir edebî türün genel adı olan hatıranın Türkçedeki ilk örneği *Orhun Yazıtları* sayılabilir. Türk edebiyatında, bu alandaki ilk ve en önemli eseri ise Babur Şah'ın *Vekayi* ve *Baburname* adlı eseridir. Hatıra türünün alt bölümlerinden biri olan gezi yazılarının Türk edebiyatındaki en önemli örneği ise Evliya Çelebi'nin *Seyahatname* adlı eseridir. Bu çalışmada, gezi ve hatıra ayrımı yapılmaksızın yazarların doğum tarihlerinin esas alınarak yapılan kronolojik bir sıra ile gezi ve hatıra türündeki eserlerde Tanzimat'tan sonra bir zenginleşme görülür. Bu kitapta, Cumhuriyet devrinde gezi ve hatıra türünde kaleme alınmış olan eserlerden bir seçme yapılmıştır.

Türk Dili Türk Öykücülüğü Özel Sayısı

Türk Dil Kurumu

Türk Öykücülüğü Özel Sayısı'nda, bugün yaşamayan Türk öykücülerinin her birinden, etkinlikleri ölçüsünde bir ya da birkaç öykü yer almaktadır. Ayrıca öykücülüğümüz ve öykülerimiz üzerine yapılan dokuz inceleme yazısı ile özel sayının içeriği zenginleştirilmiştir.

Güzel Türkçe Bulmacalar

Türk Dil Kurumu

Güzel Türkçe Bulmacalar adını verdiğimiz bu kitap, iki yüz elli sekiz bulmacadan oluşmaktadır. Basın yayın organlarında yayımlanması amacıyla hazırlanan bu kitap yerel ve bölgesel pek çok gazete ile birlikte *Türk Dili Dergisi*'nde de bulmaca severlere ulaştırılmıştır. Gelen yoğun talep üzerine Kurumumuz tarafından bulmaca severlere hazırlanan özel bulmacalar Türkçe sevdalılarına sunulmaktadır.

Bilgisayar Terimleri Karşılıklar Kılavuzu

Şükrü Halûk AKALIN, Zeynel CEBECİ, Erdoğan BADA,
Bülent MITİŞ, Levent ACAR, Ali TAN

Eserde yabancı terimlere karşılıklar bulunması, çalışmanın en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Karşılık bulunacak bilgisayar terimleri, çeşitli yazılımlardan ve programlardan edinilmiştir. *Bilgisayar Terimleri Karşılıklar Kılavuzu* iki ayrı bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm olan İngilizce-Türkçe dizininde 4604 terim, ikinci bölüm olan Türkçe-İngilizce dizininde ise 4801 terim yer almaktadır.

Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri I Fiil Basit Çekim

Türk Dil Kurumu

Çalışmada önce “Proje Bilgileri” bölümüne yer verilmiştir. Bu bölümde hangi lehçeyi kimin hazırladığı sırasıyla yer almaktadır. “Taranan Eserler ve Kısaltmaları”, “Faydalanan Eserler ve Kısaltmaları”, “Lehçe Kısaltmaları”nın ardından “Çevriyazı Alfabetesi” yer almıştır. Çalışmanın esas bölümü olan “Fiil Kipleri” yedi başlık altında incelenmiştir. Örnekler ve tablolar hâlinde sunulan bu bölümler sırasıyla “Geçmiş Zaman Kipleri, Şimdiki Zaman Kipleri, Gelecek Zaman Kipleri, Gerekliklik Kipleri, İstek Kipleri, Şart Kipi, Emir Kipi” adlarıyla verilmiştir.

Atatürk Şiirleri

Türk Dil Kurumu

Osmanlı Devleti’nin yıkılışından sonra kendisini tarihin en büyük buhranı içinde bulan Türk milletinin, Gazi Mustafa Kemal gibi bir kahramana ihtiyacı vardı. O, Türklüğün yeniden doğuşunu gerçekleştiren insandır. Atatürk ile ilgili şiirler, yeni yetişen kuşaklara Atatürk sevgisini aşıl原因an en etkili vasıtalarından biridir. Kitap, Kurtuluş Savaşı’ndan bugüne kadar Atatürk için yazılmış şiirlerden bir seçkidir. Bu şiirlerde, Atatürk ile birlikte millî değerler de canlı bir şekilde anlatılmaktadır.

Güzel Yazılar Röportajlar

Türk Dil Kurumu

İlk basit örneklerini gazeteciliğimizin başlangıç yıllarında görebildiğimiz röportajın geçmişi bizde derin değildir. Yalnızca bir gazete veya dergi yazısı seviyesinde değerlendirilmemesi gereken, o dönemin terimi ile “mülakat”, bir edebî tür olarak ancak Cumhuriyet’ten sonra yaygınlık kazanmıştır. İlk ciddi örneğini Ruşen Eşref ÜNAYDIN’ın verdiği edebiyat dünyamızın yeni, yeni olduğu kadar da renkli ve değişik bu yazı türünden seçilmiş yetkin örnekler yer alıyor bu çalışmada.

Türk Dili Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri)

Türk Dil Kurumu

Türk Dili Dergisi Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri) adıyla düzenlenen bu özel sayı, Nevzat GÖZAYDIN tarafından hazırlanan “Anonim Halk Şiiri Üzerine”, Saim SAKAOĞLU tarafından hazırlanan “Türk Saz Şiiri” ve Abdurrahman GÜZEL tarafından hazırlanan “Tekke Şiiri” adlı bölümlerden oluşmaktadır.

Yeni Tarama Sözlüğü

Türk Dil Kurumu

Cem Dilçin, daha önce 8 cilt olarak hazırlanan *XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü*'nün (Yayın No.: 212), kullanım alanını genişletmek ve eski metinlerle ilgilenen herkesin bu sözlükten kolayca yararlanabilmesini sağlamak amacıyla *Tarama Sözlüğü*'ndeki madde başlarının tanıklarını kaldırarak, eserin sonuna da madde başı olan her kelimenin *Tarama Sözlüğü*'nde geçen bütün yazım biçimlerini içeren, eski yazıdan yeni yazıya bir dizin ekleyerek tek ciltten oluşan *Yeni Tarama Sözlüğü* adlı eseri hazırlamıştır.

İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu

Türk Dil Kurumu

İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu, “Yazım Kuralları”, “Konu Dizini”, “Genel Dizini” bölümlerinden oluşmaktadır. Kılavuzda kuralların anlatımının ilköğretim öğrencilerinin kavrayabileceği düzeyde olmasına dikkat edilmiştir. Kuralların açıklaması sırasında Türkçe dersinde yararlı olacak bilgilere de yer verilmiştir. “Konu Dizini” yazım ile ilgili çeşitli konuların “Kurallar” bölümünün hangi sayfasında yer aldığının kolayca bulunabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. “Dizin” bölümünde ise sözlerin yazılışları alfabetik bir biçimde verilmiştir.

İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük

Türk Dil Kurumu

Sözlükte Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bu yana yayımlanmakta olan Türkçe Sözlük temel alınmış, ilköğretim müfredatına göre seçilen sözlerin tanımları ve anlamları öğrencilerin yaş düzeyine göre yeniden yazılmıştır. Anlamlarının verilmesinde de hem ilköğretim ders içerikleri hem de ilköğretim öğrencilerinin söz varlığı göz önünde bulundurulmuştur.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, Türk Dil Kurumunun ilmi yazıların ve araştırmaların yayımlandığı dergisidir. Kurul, derginin belirlenen ilke ve ilmi ölçütler doğrultusunda yayımlanmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Yılda bir sayı yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten'in, millî ve milletlerarası atf dizinlerince istenilen şartları yerine getirmek amacıyla 1998 yılı sayısından itibaren yılda iki sayı olarak yayımlanması kararı alınmıştır. Başlangıçta yılda bir sayı yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllı-

ğ-Belleten, önceki yıllarda yaşanan gecikmenin yanı sıra yılda iki sayı yayımlama kararıyla sayılardaki gecikmeyi artırmıştır. Ancak yazı kurulunun son yıllarda düzenli çalışmasıyla, geciken sayıların büyük bir bölümü yayımlanmıştır. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten'in 2010/1-2 sayısı yayımlanmıştır.

Türk Dili Dergisi

1 Ekim 1951 tarihinden itibaren kesintisiz olarak aylık yayımlandı. *Türk Dili* dergisi 2013 yılında da düzenli olarak yayımlanmıştır. *Türk Dili*'ne gönderilen yazı, şiir, hikâye, deneme, eleştiri, değerlendirme vb. edebî ürünler dergi yazı kurulunca incelenip değerlendirilmektedir. Yayınladığı nitelikli öykü, şiir, deneme, dil ve edebiyat yazılarıyla edebiyat kamu oyunun yakından takip ettiği *Türk Dili* dergisi 2013 yılında;

733. Ocak 2013 sayısından başlayarak 744. Aralık 2013 sayısı ile birlikte toplam 12 sayı düzenli olarak yayınlanmıştır.

Türk Dili dergisi Yazı Kurulunun 2013 yılında yaptığı 7 toplantıda dergiye yayımlanmak üzere gelen makale, öykü, şiir, deneme, eleştiri, kitap tanıtımı olmak üzere toplam 318 ürünü inceleyip değerlendirmiştir.

Değerlendirilen bu ürünlerden yıl içerisinde toplam 51 öykü ve deneme, 78 şiir, 170 makale (bilimsel yazı, gündem, kitap tanıtımı, yitirdiklerimiz) ve 9 çizgi yayınlanmıştır.

Dergimizin Mayıs (S.: 737) sayısında “Necip Fazıl” özel bölümü, Aralık (S.: 744) sayısında “Doğumunun 80. Yılında Sezai Karakoç’un Şiiri” özel sayısı yayımlanmıştır.

Haziran 2013 ve Aralık 2013 sayılarında derginin altı aylık dizini hazırlanarak ayrı baskı biçiminde dergi içine yerleştirilerek okuyucuya ulaştırılmıştır.

Daha önceki yıllarda düzenlenen Armağanlı Abone Kampanyası 2013 yılında da 1 Ocak 2013- 31 Mart 2013 tarihleri arasında abone ve okuyucu sayısını artırmak amacıyla düzenlenmiştir. Yapılan bu çalışmalarla abone sayısı 1400’ü geçmiştir.

Derginin yayın serüveninde 49 özel sayı, 15 özel bölüm yer almıştır. *Türk Dili* dergisinin özel sayıları bazen tek bir konuya, bazen bir kişiye, bazen de Türk Dil Kurumu ve Türk dilinin genel konularına ayrılmıştır.

Türk Dili dergisine gönderilen makale, hikâye, şiir deneme, eleştiri, değerlendirme vb. yazılar ilgili hakemlere inceletirilip, ayrıca Yazı Kurulunda ayda üç kez yapılan toplantılarda değerlendirilmektedir.

Türk Dünyası Dergisi

Yirminci yüzyılın sonlarında Türk dünyasıyla ilişkilerin yeni bir yönde gelişmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye ile Türk cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında çalışmalar artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, dil bilgisi ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, alanla ilgili eserler yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların sürekli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası* dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası dergisi, çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik ilmi ve edebî çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Dergide bu doğrultuda Türk dünyasının dili, tarihi ve edebiyatına ilişkin inceleme yazıları, etkinlik haberleri, duyurular ve edebî metinlere yer verilmektedir. Bahar ve Güz sayıları olmak üzere derginin bugüne kadar otuz üç sayısı yayımlanmıştır.

Dergi yazı kurulu, derginin düzenli bir biçimde ve yayımcılık ilkeleri doğrultusunda yayın hayatını sürdürmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Kurul, gönderilen yazıları değerlendirmekte, hakemlere göndermekte, gelen raporlar doğrultusunda makalelerin yayımı konusunda kararlar vermekte, derginin sayılarının içeriğini belirlemektedir.

Bilim ve Uygulama Kollarının çalışmaları ile ilgili değerlendirme:

Türk Dil Kurumu, 2 Kasım 2011’de yürürlüğe giren 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır. 31 Temmuz 2012 tarih ve 28370 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde Bilim Kurulu üyeleri seçilmiş ve 18-19 Eylül 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen Bilim Kurulu toplantısında; Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Sözlük Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu ile Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu olmak üzere Kurumun ana çalışma alanlarında faaliyetlerini yürütmek amacıyla Bilim ve Uygulama Kolları belirlenmiş, başkan ve üyeleri seçilmiştir. 24.09.2013 tarihli ve 678/12 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile Bilim ve Uygulama Kolları, başkan ve üyeleri onaylanmış ve kollar alanlarına ilişkin çalışmalarına başlamıştır.

İlmî Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

İlmî araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu, bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri ilmî toplantılar düzenleyerek ilim dünyasının yararlanmasına sunmakta; Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak, özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak, bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayım organlarının hizmet ve yararına sunarak, bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler yalnızca Ankara’da değil yurdumuzun hemen her bölgesinde ve yurt dışında da düzenlenmektedir.

Düzenlenen etkinlikler şunlardır:

1. 24 Ocak 2013 tarihinde Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Millet Yazma Eser Kütüphanesi Müdürlüğü tarafından İstanbul’da düzenlenen Ali Emîrî Efendi’nin ölümünün 89. anma toplantısında; Ali Emîrî Efendi’nin yaşamı, eserleri, kütüphanesi ve Dîvânu Lugâtî’t-Türk adlı eserinin bulunuş hikâyesinin anlatıldığı toplantı yapılmıştır.
2. 22 Şubat 2013 tarihinde İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen “Türk Dili Araştırmaları I” konulu bilimsel toplantı yapılmıştır.
3. 4 Mart 2013 tarihinde Bartın Üniversitesi Rektörlüğü tarafından düzenlenen “Bilim Dili Türkçe” başlıklı konferansa Kurum Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır. Konferansın ardından Hendek Belediyesi Meclisinin iş yeri adlarında Türkçe kullanılmasını teşvik etmek amacıyla iş yerlerine Türkçe ad veren iş yeri sahiplerine bir takım kolaylıklar tanınmasına ilişkin kararı dolayısıyla Hendek Belediye Başkanı Ali İNCİ’ye Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN tarafından onurluk verilmiştir.
4. 8-9 Mart 2013 tarihinde İstanbul’da Prof. Dr. Mümtaz Tarhan Sosyal Bilimler Lisesi tarafından Türkçenin Köklerine Yolculuk Projesi kapsamında “Türkoloji ve Çağdaş Türk Lehçeleri” konulu panel ve değerlendirme toplantısı düzenlenmiştir.
5. 11 Mart 2013 tarihinde Sakarya Üniversitesi Hendek Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitim Bölümü tarafından “Dilimizin Coğrafyası” konulu konferans düzenlenmiştir.
6. 3-5 Nisan 2013 tarihinde İstanbul’da Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TA-

- SAM) tarafından “Türk Diasporası ve Türk Dünyası Vizyon 2023 Temalı 2. Dünya Türk Forumu” adlı bilimsel toplantı düzenlenmiştir.
7. 20 Nisan 2013 tarihinde İstanbul’da Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Fatih Koleji’nin düzenlediği “9. Ulusal Sosyal Bilimler Olimpiyat (SOBİO)” ödül törenine’ Sosyal Sorumluluk Ödülü’nü almak üzere Kurum Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN katılmıştır.
 8. 27 Nisan 2013 tarihinde İstanbul Tataristan Temsilciliği tarafından Gabdullah TUKAY’ın doğumunun 127’nci yıl dönümü anma toplantısı düzenlenmiştir.
 9. 6-12 Mayıs 2013 tarihinde Türk Dil Kurumu ile Minzu (Milletler) Üniversitesi, Çin Milletler Eski Yazıları Araştırma Derneği arasında yapılması planlanan bilimsel toplantının ön görüşmelerinin yapıldığı Pekin-Çin’deki toplantıya TDK Başkanı katılmıştır. Prof. Dr. KAÇALIN, Minzu Üniversitesinde “Dîvânu Lugâtî’t-Türk’ün Yeni Yayınında Dikkat Edilmesi Gereken Birkaç Not Üzerinde”, “Kutadgu Bilig’in Yeni Yayını Nasıl Olmalıdır?” ve “Çağatayca Sözlük Sanglah Üzerinde Araştırma” başlıklı üç konferans vermiştir.
 10. 13 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul Fatih Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Türkçe Topluluğu tarafından “Türkolojiye Adanmış Bir Ömür” adlı etkinlik düzenlenmiştir.

11. 10-13 Mayıs 2013 tarihinde Karaman'da Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesinde düzenlenen "II. Uluslararası Türkçe Konuşan Öğrenciler Kongresi"ne Türk Dil Kurumu adına Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK katılmıştır.
12. 15-17 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Türk Ocakları İstanbul Şubesi tarafından "Avrasya'da Türk Dili ve Tarihi Eğitimi Uluslararası Sempozyumu" düzenlenmiştir.
13. 21-23 Mayıs 2013 tarihinde Ankara'da Gazi Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu iş birliğiyle "Osmanlının Nesir Dili Sempozyumu" düzenlenmiştir.
14. 23-25 Mayıs 2013 tarihinde Kahramanmaraş'ta Türk Dil Kurumu Başkanlığının katkılarıyla Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tarafından "Uluslararası Necip Fazıl Kısakürek Sempozyumu" düzenlenmiştir.
15. 6 Haziran 2013 tarihinde Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından "Avrupa'daki Türk Çocuklarına Türkçenin Öğretilmesi Çalıştayı" düzenlenmiştir.
16. 7 Haziran 2013 tarihinde İstanbul'da Olimpiyat Komitesi tarafından düzenlenen "11. Türkçe Olimpiyatları" konulu bilimsel etkinliğe Kurum Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN jüri üyesi olarak katılmıştır.
17. 25 Haziran 2013 tarihinde İstanbul'da Türk Kültürüne Hizmet Vakfı tarafından düzenlenen "Türk Dünyası Türk Dili Şeref Ödülü" jüri toplantısına TDK Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

18. 08-14 Temmuz 2013 tarihinde Rusya Tuva Beşeri Araştırmalar Enstitüsü ve Türk Dil Kurumunun ortaklaşa düzenlediği Türk Yazıtlarının V. Thomsen’ca çözülüşünün 120. yılı olması dolayısıyla “Milletlerarası Eski Türk Yazıtları: Dil, Tarih ve Kültür Sempozyumu” yapılmıştır.
19. 2-13 Eylül 2013 tarihinde İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi ve Türk Dil Kurumunun ortaklaşa düzenlediği “Eski Türkçe Yaz Okulu” adlı etkinlik yapılmıştır.
20. 6-7 Eylül 2013 tarihinde Ankara’da yapılan Türk Dil Kurumunun düzenlemiş olduğu “Ölümünün 100. Yılında Milletlerarası Ármin VÁMBÉRY’yi Anma Toplantısı” yapılmıştır.
21. 12 Eylül 2013 tarihinde Budapeşte-Macaristan’da yapılan Yunus Emre Kültür Merkezinin resmî açılış töreni yapılmıştır.
22. 25-30 Eylül 2013 tarihinde Adıyaman’da Türk Dil Kurumu ve Adıyaman Üniversitesi iş birliğiyle “Milletlerarası Eski Türk Yazıtları: Dil, Tarih ve Kültür Sempozyumu” yapılmıştır.
23. 19-27 Ekim 2013 tarihinde İstanbul’da Çin kültür yılı olması münasebetiyle Türk Dil Kurumu ile Minzu (Milletler) Üniversitesi, Çin Milletler Eski Yazmaları Araştırma Derneği iş birliği ile “Milletlerarası El Yazmaları Toplantısı” yapılmıştır.

24. 1-2 Kasım 2013 tarihinde Kırşehir Valiliği tarafından “Âşıkpaşa ve Anadolu’da Türk Nazım Dilinin Kuruluşu Sempozyumu” düzenlenmiştir.
25. 7-9 Kasım 2013 tarihinde Kütahya’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Dumlupınar Üniversitesi İlahiyat Fakültesi iş birliğinde “Ahterî ve Dönemi Sempozyumu” düzenlenmiştir.
26. 6-10 Kasım 2013 tarihinde Köstence-Romanya’da Trakya Üniversitesi Rektörlüğünce gerçekleştirilen ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı, TİKA, Yunus Emre Enstitüsü iş birliğinde “Balkanlara Gidişinin 750. Yılında Uluslararası Sarı Saltuk Gazi Sempozyumu” düzenlenmiştir.
27. 12 Kasım 2013 tarihinde Romanya Büyükelçiliğinde, Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan Mehmet Ziya MANKALYALI’nın Rumence-Türkçe Sözlük tanıtım toplantısı düzenlenmiştir. Romanya Büyükelçisi Radu ONOFREI’nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıya Kurum Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN, Başkan Yardımcısı Ali KARAÇALI, sözlüğü yayıma hazırlayan Mehmet Süha MANKALYALI - Fatma DALAY ve İnceleyen İffet TOSUN katılmışlardır.
28. 14-16 Kasım 2013 tarihinde Tiran - Arnavutluk Beder Üniversitesi ile Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliği ile “II. Uluslararası Dil ve Edebiyat Konferansı” düzenlenmiştir.
29. 28 Kasım 2013 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından “Akşemseddin Fethin Manevi Mimarı” konulu panel düzenlenmiştir.
30. 4-7 Aralık 2013 tarihinde Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ile Türk Dil Kurumu tarafından “VI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu” düzenlenmiştir.

2013 Yılında Yapılan İlmî Toplantılar

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
24 Ocak	Ali Emîrî Efendi ölümünün 89. anma toplantısı.	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Yard. Doç. Dr. Raşit GÜNDOĞDU Melek GENÇBOYACI	Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Millet Yazma Eser Kütüphanesi Müdürlüğü tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
22 Şubat	"Türk Dili Araştırmaları 1" bilimsel toplantı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
4 Mart	"Bilim Dili Türkçe" konferansı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Bartın Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Bartın'da düzenlenmiştir.
8-9 Mart	Türkçenin Köklerine Yolculuk projesi kapsamında "Türkoloji ve Çağdaş Türk Lehçeleri" konulu panel	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Prof. Dr. Mümtaz Tarhan Sosyal Bilimler Lisesi tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
11 Mart	"Dilimizin Coğrafyası" konferansı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Rahmi KARAKUŞ Yrd. Doç. Dr. Nesrin ÇÖTOK Doç. Dr. Havva YAMAN Doç. Dr. İsmail GÜLEÇ Mustafa AYHAN Ali İNCİ	Sakarya Üniversitesi Hendek Eğitim Fakültesi tarafından Sakarya'da düzenlenmiştir.
3-5 Nisan	"Türk Diasporası ve Türk Dünyası Vizyon 2013 Temalı 2. Dünya Türk Forumu"	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Türk Asya Stratejik Araştırma Merkezi (TASAM) tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
20 Nisan	"9. Ulusal Sosyal Bilimler Olimpiyat (SOBİO)" ödül töreni	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Fatih Koleji tarafından İstanbul Haliç Kongre Merkezinde düzenlenmiştir.
27 Nisan	Gabdullah TUKAY'ın Doğumunun 127'inci Yılı Dönümü anma toplantısı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Tataristan Temsilciliği tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
6-12 Mayıs	TDK ile Minzu (Milletler) Üniversitesi ve Çin Milletler Eski Yazıları Araştırma Derneği arasında yapılması planlanan bilimsel toplantının ön görüşmesi.	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Hayati DEVELİ Prof. Dr. İskender PALA	Pekin, Çin'de düzenlenmiştir
13 Mayıs	"Türkolojiye Adanmış Bir Ömür" adlı etkinlik	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Fatih Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Türkçe Topluluğu tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
10-13 Mayıs	"II. Uluslararası Türkçe Konuşan Öğrenciler Kongresi"	Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi tarafından Karaman'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
15-17 Mayıs	Avrasya'da Türk Dili ve Tarihi Eğitimi Uluslararası Sempozyumu	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK Prof. Dr. Hayati DEVELİ Prof. Dr. Kamil VELİOĞLU Prof. Dr. Mehmet HENGİRMEN Prof. Dr. Mesut ŞEN Prof. Dr. Mustafa SAFRAN Prof. Dr. Ramazan ÖZEY Prof. Dr. Vahdettin ENGİN Prof. Dr. Zafer GÜL Doç. Dr. Ahmet ŞİMŞEK Doç. Dr. Asuman AKAY-AHMED Doç. Dr. İsmail Hakkı DEMİRCİOĞLU Doç. Dr. Okan YEŞİLOT Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN Yrd. Doç. Dr. Hüseyin KÖKSAL Yrd. Doç. Dr. Latif BEYRELİ Yrd. Doç. Dr. Mahmut BABACAN Dr. Cezmi BAYRAM	Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Türk Ocakları İstanbul Şubesi tarafından düzenlenmiştir.
21-23 Mayıs	Osmanlının Nesir Dili Sempozyumu	Prof. Dr. Claudia RÖMER Prof. Dr. Gisela PROCHAZKA-EISL Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK Prof. Dr. Şerife YALÇINKAYA Prof. Dr. Mustafa KOÇ Prof. Dr. Mehmet İŞİRLİ Doç. Dr. Edith AMBROSB Doç. Dr. Bahir SELÇUK Dr. Christine WILLIAMSON Dr. Joannes SCHMIDT Assist Prof. Dr. Robert DANKOFF Doç. Dr. Mehmet KALPAKLI Dr. Christean WOODHEAD Prof. Dr. Yusuf SARINAY Prof. Dr. İlhan GENÇ Prof. Dr. Mehmet ASLAN Prof. Dr. İsmail PARLATIR Yrd. Doç. Dr. Osman ÜNLÜ Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR Prof. Dr. Nurettin DEMİR Yrd. Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ Yrd. Doç. Dr. Mustafa ALTUN Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR Prof. Dr. Mustafa KOÇ Doç. Dr. Gencay ZAVOTÇU Doç. Dr. Mehmet KIRBIYIK Prof. Dr. Nuran TEZCAN Prof. Dr. Fatih KÖKSAL Prof. Dr. Ziya AVŞAR Doç. Dr. Ozan YILMAZ Prlbrahim SONA Prof. Dr. Atabey KILIÇ Prof. Dr. İ. Çetin DERDİYOK Dr. Abdulkadir DAĞLAR Doç. Dr. Cafer MUM Yrd. Doç. Dr. Sibel ÜST Prof. Dr. Eva CSAKI	TDK katkılarıyla Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından Ankara'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
23-25 Mayıs	Uluslararası Necip Fazıl KISAKÜREK Sempozyumu	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Ali KARAÇALI Rasim ÖZDENÖREN Ayşe ÖZDENÖREN Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL Prof. Dr. Alaattin KARACA Prof. Dr. Durali YILMAZ Prof. Dr. Erdoğan BOZ Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK Prof. Dr. Himmet UÇ Prof. Dr. İbrahim KAVAZ Prof. Dr. İlhan GENÇ Prof. Dr. İsmet EMRE Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK Prof. Dr. Önder GÖÇGÜN Prof. Dr. Recep DUYMAZ Prof. Dr. Ş. Ali BOZKAPLAN Prof. Dr. Turan KARATAŞ Prof. Dr. Yakup ÇELİK Doç. Dr. Abdullah ŞENGÜL Doç. Dr. Cafer ŞEN Doç. Dr. Ebulfez EZİMLİ Doç. Dr. Kemal TİMUR Doç. Dr. Mehmet NARLI Doç. Dr. Murat KACIROĞLU Doç. Dr. Özlem FEDAI Doç. Dr. Sabri HAMMAM Doç. Dr. Salim ÇONOĞLU Doç. Dr. Sezai COŞKUN Doç. Dr. Şahmurat ARIK Doç. Dr. Şevket YAVUZ Doç. Dr. Tahir KAHAR Doç. Dr. Ülkü ELİÜZ Yrd. Doç. Dr. E. Sami ELAYDY Yrd. Doç. Dr. Bayram YILDIZ Yrd. Doç. Dr. Betül COŞKUN Yrd. Doç. Dr. Beyhan KANTER Yrd. Doç. Dr. Cafer GARİPER Yrd. Doç. Dr. Eylem SALTİK Yrd. Doç. Dr. Hazem Said MOHAMED Yrd. Doç. Dr. M. Emin ULUDAĞ Yrd. Doç. Dr. Mehida MANGIR Yrd. Doç. Dr. Nazlı Raha GÜREL Yrd. Doç. Dr. Nilüfer İLHAN Yrd. Doç. Dr. Recep YILDIZ Yrd. Doç. Dr. Sabahattin ÇAĞIN Yrd. Doç. Dr. Şeyma BÜYÜKKAVAS KURAN Yrd. Doç. Dr. Zeki GÜREL Dr. Eshqane BABAYEVA Dr. Naila ASKER Dr. Sebire NAMETZADE Dr. Mehmet DOĞAN Adalet DUYMAZ Adem ARSLAN	Türk Dil Kurumunun katkılarıyla Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tarafından Kahramanmaraş'ta düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
		Öğr. Gör. Firuz FEVZİ Maksuthan JAKIP Mehmet GÜNGÖR Metanet AZİZGİZİ ALİYEVA Uzm. Mukaddes ARSLAN Arş. Gör. Pınar ÇAKIR Arş. Gör. Çiğdem AKYÜZ Arş. Gör. Ferudun AY Okt. Şahap BULAK Okt. Ömrüm IŞIKAY Şabak ABAK	
6 Haziran	Avrupa'daki Türk Çocuklarına Türkçenin Öğretilmesi Çalıştayı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından düzenlenmiştir.
7 Haziran	11. Türkçe Olimpiyatları	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Olimpiyat Komitesi tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
25 Haziran	Türk Dünyası Türk Dili Şeref Ödülü jüri toplantısı	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Türk Kültürüne Hizmet Vakfı tarafından İstanbul'da düzenlenmiştir.
8-14 Temmuz	Milletlerarası Eski Türk Yazıtları: Dil, Tarih ve Kültür Sempozyumu	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Yrd. Doç. Dr. Osman MERT Aydar MİRKAMAL Yudong BAI Cengiz ALYILMAZ Erhan AYDIN Erkin AWGALI Jaehun JEONG Kosetsu SUZUKI Luo XIN Mehmet ÖLMEZ Mihály DOBROVITS Prof. Dr. Irina NEVSKAYA Prof. Dr. Peter ZIEME Rysbek ALİMOV Sören STARK Moriyasu TAKAO Volker RYBATZKI Yong-Söng LI Yutaka YOSHIDA	Türk Dil Kurumu ve Tuva Beşeri Araştırmalar Enstitüsü ile Rusya'da düzenlenmiştir.
2-13 Eylül	II. Eski Türkçe Yaz Okulu Etkinliği	Prof. Dr. Klaus RÖHRBORN Dr. Siglinde DIETZ Prof. Dr. Jens Peter LAUT Prof. Dr. Claus SCHÖNIG Dr. Jens WILKENS Prof. Dr. Henryk JANKOWSKI Dr. Mawie (Yunus) Prof. Dr. Alexander Vovin Dr. Hans NUGTEREN Yrd. Doç. Dr. Hakan AYDEMİR Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Zühal ÖLMEZ Prof. Dr. Hayati DEVELİ	İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliği ile İstanbul'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
6-7 Eylül	Macar Türkolog Ármín VÁMBÉRY'nin ölümünün 100'üncü yıl dönümü anma toplantısı.	Dr. Éva CSÁKÍ Ferenc Péter CSIRKÉS Prof. Dr. Géza DÁVID Dr. Mihály DOBROVITS Prof. Dr. Pál FODOR Prof. Dr. György HAZAI Prof. Dr. Mária IVANICS Dr. Éva KINCSES-NAGY Dr. Sándor PAPP Doç. Dr. Benedek PÉRI Prof. Dr. Klára SÁNDOR Dr. Miklós SÁRKÖZI Prof. Dr. István VÁSÁRY Prof. Dr. István ZIMONYI Prof. Dr. Naciye GÜNGÖRMÜŞ Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ Dr. Cemil ÖZTÜRK	Ankara'da düzenlenmiştir.
12 Eylül	Macaristan-Budapeşte Yunus Emre Kültür Merkezinin resmi açılış töreni	Prof. Dr. Derya ÖRS Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Abdulkadir GÜRER Prof. Dr. Sadettin ÖZÇELİK Doç. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU Ali KARACALI	Macaristan'da düzenlenmiştir.
25-30 Eylül	Milletlerarası Eski Türk Yazıtları: Dil, Tarih ve Kültür Sempozyumu	Dr. Ablet SEMET GEORG Prof. Dr. Ali AKAR Prof. Dr. Anatoliy Nikoloyevich ALEKSEYEV Baatar DARI, Mikhail CHERTYKOV Batubayaer BA Doç. Dr. Ekaterina CHAMZYRYN Prof. Elesenqigige Dr. Elmira KALJANOVA Yrd. Doç. Dr. Engin ÇETİN Doç. Dr. Erhan AYDIN Prof. Dr. Güler GÜLSEVİN Yrd. Doç. Dr. Hacer TOKYÜREK Prof. Dr. İgor KORMUŞIN Doç. Dr. İrina DYRGA Dr. Kızıl Maadir SİMÇİT Mariyane KHARUNOVA Dr. Michael KNÜPPEL Mihaly DOBROVITS Muzappar ABDURUSUL Doç. Dr. Natalya İnnoketyevna Doç. Dr. Nijat SÖPİ Yrd. Doç. Dr. Nurdin USEEV Doç. Dr. Patiman BİDOULA Yrd. Doç. Dr. Rysbek ALIMOV Prof. Battulga TSEND Prof. Yerkyn AUGHALY Dr. Yong Song Lİ	Türk Dil Kurumu Dil Bayramı ve Orhun abidelerinin okunuşunun 120. Yılı'nın anma toplantısı Adıyaman Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu iş birliğinde Adıyaman'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
		Doç. Dr. Zhanna YUSHA Prof. Zhaorigetu Prof. Toshio HAYASHI Dr. Aysima MIRSULTAN Dr. Tursunjan IMIN Prof. Dr. Anna DYBO Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ	
19-27 Ekim	"Milletlerarası El Yazmaları Toplantısı"	Prof. Dr. Derya ÖRS Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Ahmet Saim ARITAN Prof. Dr. Hamza KANDUR Prof. Dr. E. İsmail ERÜNSAL Prof. Dr. Zeren TANINDI Doç. Dr. İsmail GÜLEÇ Doç. Dr. Uğur ÜNAL Doç. Dr. Hüseyin ODABAŞ Dr. Zübeyde CİHAN ÖZSAYINER Bekir ŞAHİN Melek GENÇBOYACI Hüseyin TÜRKMEN Nedret İŞLİ Nil BAYDAR Sara YONTAN Selçuk AYDIN Zeynep ÇELİK ATBAŞ Chen YUNING Jianming HUANG Xiaofang TANG Tieshan ZHANG Ziming ANG Gaowa Wangdi YI Aierken AREZ Tuniyazi MAOLANIYAZI Yuanxiu HE Yue WU Erda YE Suyoulema Congxian ZHU Ling ZHENG Mireguli HEILILI Lihua XU Nikolay N. TELITSIN Yuanfeng WU Alexandra PEREDNYA Yingxin SUN Yan LUO Chin-fu HUNG Chunhua Su-Ying HSIAO Qiang LIU Shintaro ARAKAWA	Çin kültür yılı olması münasebetiyle Türk Dil Kurumu ile Minzu (Milletler) Üniversitesi, Çin Milletler Eski Yazmaları Araştırma Derneği iş birliği ile İstanbul'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
		Liming ZHAO Pierre. J. MARSONE Yan ZHANG Domii TUMURTOGOO An YA Fengzhu ZHAO Qun WAN Baodi RUAN Aguo QUBI Vladimir USPENSKIY Yong LIU Jia BEN Luoken DUO Mei NING	
1-2 Kasım	"Âşıkpaşa ve Anadolu'da Türk Nazım Dilinin Kuruluşu Sempozyumu"	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. A. Deniz ABİK Prof. Dr. Adem CEYHAN Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN Prof. Dr. Ahmet KARTAL Prof. Dr. Ali AKAR Prof. Dr. Bilal YÜCEL Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ Prof. Dr. Cihan OKUYUÇU Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN Prof. Dr. Fikret TURAN Prof. Dr. Günay KUT Prof. Dr. Hatice ŞAHİN Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK Prof. Dr. Kemal YAVUZ Prof. Dr. Kudret SAYLAM Prof. Dr. Leyla KARAHAN Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ Prof. Dr. Mertol TULUM Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH Prof. Dr. Mustafa İSEN Prof. Dr. Mustafa KOÇ Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN Prof. Dr. Nurettin DEMİR Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU Prof. Dr. Ömür CEYLAN Prof. Dr. Zeki KAYMAZ Doç. Dr. Aziz MERHAN Doç. Dr. Beyhan KESİK Doç. Dr. Mehmet Mahur TULUM Doç. Dr. Mustafa SARI Doç. Dr. Nadir İLHAN Doç. Dr. Özer ŞENÖDEYİCİ Yrd. Doç. Dr. Mahmut SARIKAYA Özdemir ÇAKAÇAK Yaşar BAHÇECİ	Kırşehir Valiliği tarafından düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
6-10 Kasım	"Balkanlara Gidişinin 750. Yılında Uluslar Arası Sarı Saltuk Gazi Sempozyumu"	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL Prof. Dr. Ahmet YAŞAR OCAK Prof. Dr. Ali AKAR Prof. Dr. Atabey KILIÇ Prof. Dr. Ayşe İLKER Prof. Dr. Aziz KILINÇ Prof. Dr. Kemal YÜCE Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL Prof. Dr. Mehmet Saffet SARIKAYA Prof. Dr. Necati DEMİR Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN Prof. Dr. Şükrü Halûk AKALIN Prof. Dr. Tuncer BAYKARA Doç. Dr. Fadıl HOCA Doç. Dr. Fahri TEMİZYÜREK Doç. Dr. Mahmut ÇELİK Doç. Dr. Mustafa BALCI Doç. Dr. Orhan KURTOĞLU Doç. Dr. Rıza YILDIRIM Doç. Dr. Selahaddin BEKİ Yrd. Doç. Dr. Bünyamin ÇAĞLAYAN Dr. Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET Dr. Necmettin TURINAY Entela MUÇO Mehmet BAYRAK Murat Sedat SERT Oğuz KUTALMIŞ Şaban ÇOBANOĞLU Boğaç Babür TURNA Uğur POLAT	Türk Dil Kurumu, TİKA, Yunus Emre Enstitüsü iş birliğinde Trakya Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Köstence-Romanya'da düzenlenmiştir.
7-9 Kasım	"Ahteri ve Dönemi Sempozyumu"	Prof. Dr. H. Mehmet GÜNAY Prof. Dr. Yekta SARAÇ Prof. Dr. Ahmet KARAASLAN Prof. Dr. Ahmet KIRKKILIÇ Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ Prof. Dr. İbrahim HATİPOĞLU Prof. Dr. H. Mehmet GÜNAY Prof. Dr. Mehmet YALAR Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Süleyman ULUDAĞ Prof. Dr. Turan KOÇ Prof. Dr. Yaşar AYDINLI Arş. Gör. A. Erdem TAŞ Doç. Dr. Ayşenur SİR Doç. Dr. Mustafa GÜNEŞ Yrd. Doç. Dr. Ahmet TÜRKAN Yrd. Doç. Dr. İlhami GÜNAY Yrd. Doç. Dr. Kadir GÜLER	Türk Dil Kurumu iş birliğinde Dumlupınar Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından Kütahya'da düzenlenmiştir.

TARİH	TOPLANTI ADI	KONUŞMACILAR	YERİ
		Yrd. Doç. Dr. Lütfullah YAVUZ Yrd. Doç. Dr. Mehdin ÇİFTÇİ Yrd. Doç. Dr. Mustafa BIYIKLI Yrd. Doç. Dr. Mustafa KELEBEK Dr. A. İhsan AKÇAY Abdullah AYMAZ	
12 Kasım 2013	Rumence-Türkçe Sözlük tanıtım toplantısı	Radu ONOFREÎ Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Ali KARAÇALI Mehmet Süha MANKALYALI Fatma DALAY İffet TOSUN	Romanya Büyükelçiliği-Ankara
14-16 Kasım	"2. Uluslararası Dil ve Edebiyat Konferansı"	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Hëna e Plotë "Beder Üniversitesi ile Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliği ile Tiran-Arnautluk'ta düzenlenmiştir.
28 Kasım	"Akşemseddin Fethin Manevi Mimarı" konulu panel.	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN Prof. Dr. Abdülkadir ÖZCAN Prof. Dr. Reşat ÖNGÖREN Doç. Dr. Haşim ŞAHİN	Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenmiştir.
4-7 Aralık	"VI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu"	Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN	Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi tarafından Bursa'da düzenlenmiştir.

Tablo 14. 2013 yılında yapılan ilmi etkinlikler.

	İdarece Düzenlenen Toplantı		İdarece Düzenlenen Milletlerarası Toplantı		Başka Kurumlarla Ortaklaşa Düzenlenen Toplantı		Başka Kurumlarla Ortaklaşa Düzenlenen Milletlerarası Toplantı		Başka Kurumların Düzenlediği Toplantı		Başka Kurumların Düzenlediği Milletlerarası Toplantı		Yurt Dışı Toplantıları	
	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı
Konferans	-	-	-	-	-	-	-	-	2	8	-	-	1	1
Kongre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Sempozyum (Bilgi Şöleni)	-	-	-	-	1	24	6	189	1	38	1	19	-	-
Çalıştay	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Etkinlik	1	6	1	18	-	-	3	76	5	7	4	9	-	-
Panel (Açık Oturum)	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	-	-	-	-
Kurultay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 15. 2013 yılında yapılan ilmi etkinlikler ve katılımcıların sayıları.

1.2. Yayın faaliyetleri

İlmi araştırma ve çalışmalarını ilmî etkinliklerle ve söyleşilerle ilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

2013 yılında ilk kez baskısı yapılan kitap sayısı 32 adettir. Destanlar projesi 8, çeviri projesi 1, tıpkıbasım 25 ve süreli yayın sayısı ise 13 olup toplam 79 eser basılmıştır. Basım aşamasında 73 eser bulunmaktadır.

İlk kez basılan kitaplar:

1. Hazırlayan: Adem UZUN, *Lutfullah b. Ebu Yusuf el-Halîmî - Lügat-i Halîmî*
2. Ardahan Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu İş Birliği, *Kafkaslarda Türk Dili ve Kültürünün Etkileri*
3. Akartürk KARAHAN, *Divânü Lugâtî 't Türk'e Göre XI. Yüzyıl Türk Lehçesi Bilgisi*
4. Ali AKAR, *Muğla Yöresi ve Ağızları*
5. Binnur Erdağı DOĞUER, *Hekim Bereket-Tuhfe-i Mübârizi*
6. Hazırlayanlar: Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR, Murat KÜÇÜK, *Kıtas-ı Enbiya*
7. Hazırlayanlar: Fazıl GÖKÇEK-Özlem NEMUTLU, *Ahmet Midhat Efendi - Ahmet Metin ve Şirzat*
8. Fazıl GÖKÇEK, *Bir Medeniyet Şairi Mehmet Akif*
9. Hazırlayan: Ferhat TAMKOÇ, *Manastırlı Mehmet Rifat "Mükemmel Osmanlı Sarfı"*
10. Hazırlayan: Gülzura CUMAKUNOVA, *Bübiyna Oruzbayeva Armağanı*
11. Günay KARAAĞAÇ, *Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü*
12. Hazırlayan: Kâzım KÖKTEKİN, *Yusuf Emiri-Dehnâme*
13. Minara Aliyeva ESEN, *Lobnor Ağzı*
14. Hazırlayanlar: Kamil Veli NERİMANOĞLU-Minara Aliyeva ESEN, *Edhem Rahimoğlu TENİŞEV (1921-2004) Doğumunun 90. Yılına Armağan*
15. Mehmet Süha MANKALYALI, *Rumence-Türkçe Sözlük*
16. Ignác KÚNOS, Yayınlayan: Zsuzsa KAKUK, Çeviren: Mustafa S. KAÇALIN, *Kazan Tatar Mânileri (Dörtlül Kazan Tatar Yırları)*
17. N. And YÜCE, *İngilizce-Türkçe Açıklamalı Otomobil ve Hafif Araç Terimleri Sözlüğü*
18. Nafiz AYDIN, *Büyük Sümerce Sözlük*
19. Nihat KINIKOĞLU, *Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Terimleri Sözlüğü*

20. Nurettin DEMİR, *Ankara Örneğinde Ağızların Belgelenmesi*
 21. Sithalakshmi KIDAMBI-Korhan KAYA, *Hindî-Türkçe Sözlük*
 22. Seyit Ali KAHRAMAN, *Evliya Çelebi ile Devr-i Âlem*
 23. Süleyman Kaan YALÇIN, *Çağdaş Türk Lehçelerinde Ünlüler*
 24. Şahru PİLTEN, *Türk Dilinde Izdırap Söz Bilgisi Bir Eş Anlamlılık İncelemesi*
 25. Talat TEKİN, *Irg Bitig*
 26. Talat TEKİN, *Makaleler I* (Yayıma hazırlayanlar: Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR)
 27. Talat TEKİN, *Makaleler II* (Yayıma hazırlayanlar: Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR)
 28. Talat TEKİN, *Makaleler III* (Yayıma hazırlayanlar: Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR)
 29. Türk Dil Kurumu, *VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri*
 30. Yakup KARASOY, *Sirâcü'l- Kulûb (Gönüllerin Işığı)*
 31. Zemire GULCALI, *Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur'dan "Aç Bars" Hikâyesi*
 32. Zeynep KORKMAZ, *Türkiye Türkçesinin Temeli: Oğuz Türkçesinin Gelişimi*
- Tıpkıbasımı yapılan eserler:**
1. Aysu ATA, *Karahanlı Türkçesinde İlk Kur'an Tercümesi (Rylands Nüshası, Giriş-Metin-Notlar-Dizin)*
 2. Hazırlayan: İ. Halil ERSOYLU, *Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı*
 3. Çeviren: Besim ATALAY, *Divanü Lügat it Türk I- IV*
 4. Cem DİLÇİN, *Örnekleriyle Türk Şiir Bilgisi*
 5. Emir Necipoviç NECİP, Çeviren: İklil KURBAN, *Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü*
 6. Mehmet Ali AĞAKAY, *Atatürk'ten 20 Anı*
 7. Kaken AHANOV, Aktaran: Murat CERİTOĞLU, *Dil Biliminin Esasları*
 8. Mustafa ÖNER, *Bugünkü Kıpçak Türkçesi*
 9. Mustafa ÖZKAN, *Faruk Kadri TİMURTAŞ Makaleler*
 10. Necmettin HACIEMİNOĞLU, *Karahanlı Türkçesi Grameri*
 11. Jean DENY, Çeviren: Oytun ŞAHİN, *Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları*
 12. Hazırlayan: Şükrü Halûk AKALIN, *Seyyâh-ı Âlem Evliya Çelebi*
 13. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Türk Yazın Akımları Özel Sayısı*
 14. Türk Dil Kurumu, *Güzel Yazılar Hikâyeler I-II*
 15. Türk Dil Kurumu, *Güzel Yazılar Gezi-Hatıra*

16. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Türk Öykücülüğü Özel Sayısı*
17. Türk Dil Kurumu, *Güzel Türkçe Bulmacalar*
18. Şükrü Halûk AKALIN, Zeynel CEBECİ, Erdoğan BADA, Bülent MITİŞ, Levent ACAR, Ali TAN, *Bilgisayar Terimleri Karşılıklar Kılavuzu*
19. Türk Dil Kurumu, *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri I Fiil Basit Çekim*
20. Türk Dil Kurumu, *Atatürk Şiirleri*
21. Türk Dil Kurumu, *Güzel Yazılar Röportajlar*
22. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri)*
23. Türk Dil Kurumu, *Yeni Tarama Sözlüğü*
24. Türk Dil Kurumu, *İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük*
25. Türk Dil Kurumu, *İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu*

Basımı yapılan destanlar:

1. Hazırlayan: Alimcan İNAYET, *Uygur Halk Destanları 2*
2. Hazırlayan: Gülsüm Killi YILMAZ, *Hakas Destanları 4: Altın Taycı*
3. Hazırlayanlar: Pakizat AVESPAYEVA, Toktar ELBEKOV, Türkiye Türkçesine Aktaran: Hatice Emel ŞİRİN, *Kazak Destanları 9: Dürülgöv, Karaşas Kız, Makpal-Segiz Destanı*
4. Hazırlayanlar: Abdıldacan AKMATALİEV, Murat MUKASOV, Türkiye Türkçesine Aktaran: Mehmet AÇA, *Kırgız Destanları 13: Canış Bayış*
5. Metin ERGUN, *Yakut Destan Geleneği ve Er Sogotoh*
6. Anlatan: Âşık Yedullah, Hazırlayan: Nabi KOBATARIAN, *İran Azerbaycanı Âşık Destanları 1: Şikari Destanı*
7. Anlatan: Oruzbey URMAMBETOV, Hazırlayan: Murat MUKASOV, Türkiye Türkçesine Aktaran: Ulanbek ALİMOV, *Kırgız Destanları 11: Kurbanbek*
8. Anlatan: Kalık AKİYEYEV, Hazırlayan: Murat MUKASOV, Türkiye Türkçesine Aktaran: Ulanbek ALİMOV, *Kırgız Destanları 12: Seyitbek*

Basımı yapılan çeviri projesi:

1. Fuat GANİYEYEV, Aktaran: Murat ÖZŞAHİN, *Bugünkü Tatar Türkçesinde Söz Yapımı*

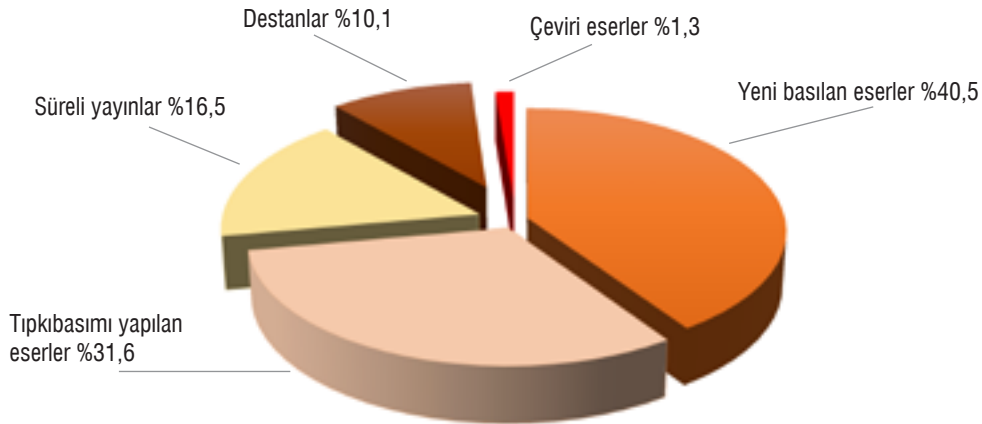
Sürelî Yayınlar:

1. Türk Dil Kurumu, *Türk Dünyası Dergisi 33. Sayı*
2. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi 733. Sayı (Ocak 2013)*
3. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi 734. Sayı (Şubat 2013)*
4. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi 735. Sayı (Mart 2013)*

5. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 736. Sayı (Nisan 2013)
6. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 737. Sayı (Mayıs 2013)
7. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 738. Sayı (Haziran 2013)
8. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 739. Sayı (Temmuz 2013)
9. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 740. Sayı (Ağustos 2013)
10. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 741. Sayı (Eylül 2013)
11. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 742. Sayı (Ekim 2013)
12. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 743. Sayı (Kasım) 2013)
13. Türk Dil Kurumu, *Türk Dili Dergisi* 744. Sayı (Aralık) 2013)

Yeni basılan eserler	32
Tıpkıbasımı yapılan eserler	25
Sürelî yayınlar	13
Destanlar	8
Çeviri eserler	1
Basımı yapılan toplam eser sayısı	79

Tablo 16. 2013 yılında basılan eserlerin türlerine göre sayıları.

Grafik 4. 2013 Yılında basılan eserlerin türlerine göre dağılımı

Basılı yayınlarının yanı sıra Türk Dil Kurumu, sanal yayıncılığı da gerçekleştiren bir bilim kurumudur. Çalışmalarını haberleşme uygulamaları ile sürdüren ve ortaya koyduğu başvuru kaynaklarını yine haberleşme uygulamaları ile herkesin hizmetine sunmayı amaç edinen Türk Dil Kurumu, Genel Ağ'da Türkçenin söz varlığındaki bazı sözlerin yanlış söylenmesini, yanlış yazılmasını kimi zaman da yanlış anlamda kullanılmasını önlemek için Sıkça Yapılan Yanlışlara Doğrular Kılavuzu ile Sıkça Karıştırılan Sözler'i erişime açılmıştır.

İlk kez 2002 yılında *Güncel Türkçe Sözlük*'ün kullanıma sunulması ile başlayan, son dönemde ise esas ilke olarak kabul edilen başvuru kaynaklarının sanal ortamda kullanıma açılmasıyla Kurum çalışmalarına her ortamda kolay erişim sağlanmıştır.

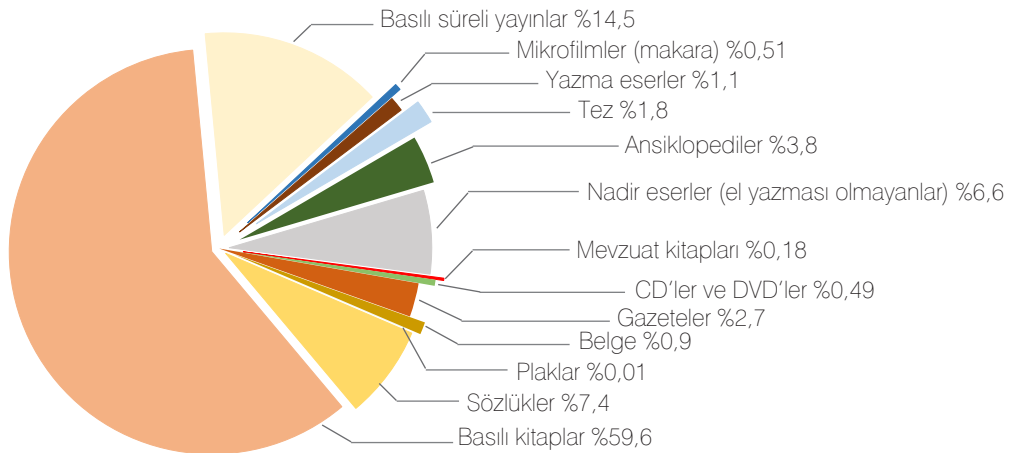
1.3. Kütüphane faaliyetleri

Türk Dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu kitaplığında Agâh Sırrı LEVEND ve Prof. Dr. Hasan EREN'e ait koleksiyonlar da yer almaktadır. Kütüphanemizde 35.432 adet basılı kitap, 8643 cilt basılı süreli yayın, 688 yazma eser, 305 makara mikrofilm, 289 adet YD'ler ve SYD'ler (*CD* ve *DVD*), 1114 adet tez, 2280 adet ansiklopedi, 4422 adet sözlük, 3959 adet nadir eser, 109 adet mevzuat kitabı, 1607 adet gazete, 588 adet belge, 3 adet plak bulunmaktadır. Bu dönemde koleksiyona bağış, değişme ve satın alma yoluyla 805 kitap, 359 süreli yayın kazandırılmıştır. Son bir yılda 3.423 kişi Kurumumuz kütüphanesinden yararlanmıştır. Bu sayının 1208'i öğrenci, 2010'u araştırmacı, 205'i çeşitli mesleklerdendir. Bu okuyucular için 17.257 kitap ve 22.060 süreli yayın hizmete sunulmuştur. Kütüphane Yönergesi'nin ilgili maddesi uyarınca okuyuculara verilen ödünç kitap sayısı 543'tür. Tıpkıçekim (fotokopi) sayısı 46.485'dir. Bu dönemde 956 adet kitap, 60 adet süreli yayın, 26 YD kataloğa girmiş ve son bir yıl içerisinde elektronik ortamda hizmet verilen Türk Dil Kurumu yazma ve nadir eserler veri tabanına 556 okuyucu üye olmuş, bu okuyucular 1979 adet kontör yüklemiş, 28.883 adet görüntüyü bilgisayarına indirmişlerdir. Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle Türk Dil Kurumu ve Türk dili hakkında bilgi isteyen 56 kişinin bilgi isteği yanıtlanmıştır. Bir yıl içinde 137 Kurum içi, 105 Kurum dışı olmak üzere toplam 242 yazışma yapılmıştır. 255 adet kitap, dergi ve gazete ciltlenmiştir.

Kütüphanemize yeni gelen yayınların listesi aylık olarak hazırlanarak ağ sayfamızda duyurulmaya devam edilmiştir. Kitaplığımızdaki bütün yayınların kataloğu sanal ortamda taranabilmekte, Kamu Hizmet Standartları Tablosu'nda da duyurulduğu gibi istenilen eserlerin fotokopileri e-posta veya dilekçe ile Kurumumuza gelmeden de sağlanabilmektedir.

MATERYAL TÜRLERİ	SAYISI (Adet)	ORANI (%)
TOPLAM	59.439	100.00
Basılı kitaplar	35.432	59,6
Basılı süreli yayınlar	8.643	14,5
Mikrofilmler (makara)	305	0,51
Yazma eserler	688	1,1
Tez	1.114	1,8
Ansiklopediler	2.280	3,8
Nadir eserler (el yazması olmayanlar)	3.959	6,6
Mevzuat kitapları	109	0,18
CD'ler ve DVD'ler	289	0,49
Gazeteler	1.607	2,7
Belge	588	0,9
Plaklar	3	0,01
Sözlükler	4.422	7,4

Tablo 17. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

Grafik 5. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı.

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca binbir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş, kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler, kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en önemli kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü bilimsel araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır.

Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmlerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Kütüphanesindeki yazma eserler 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.

Sunulan Hizmet	Sayısı
Öğrenci	1.208
Araştırmacı	2.010
Diğer	205
Verilen yayın hizmeti (kitap)	17.257
Verilen yayın hizmeti (sürelî)	22.060
Verilen ödünç kitap	543
Çekilen fotokopi	46.485
E-kütüphane (aktarılan kitap)	6
Bilgi İsteği	56
Elektronik ortamdaki yazma eserlerden yararlananlar	2.084
Elektronik ortama aktarılan nadir eser	1.665
Elektronik ortama aktarılan görüntü sayısı (sayfa)	600.000

Tablo 18. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde sunulan hizmetlerin türlerine göre sayısı.

1.4. Eğitim Faaliyetleri

2013 yılında Türk dili alanında lisans ve lisansüstü düzeylerinde öğrenim gören 200 öğrenciye (130 lisans, 57 yüksek lisans ve 13 doktora) burs verilmiştir. Burs verilerek öğrenciler desteklenmeye devam edilecektir.

Eğitim Seviyesi	Kişi Sayısı	Miktarı (TL)
Lisans	130	817.200
Yüksek Lisans	57	521.493,32
Doktora	13	230.634,24
Toplam	200	1.569.327,56

Tablo 19. TDK tarafından eğitim gören öğrencilere 2013 yılında ödenen maddi destek sayıları ve miktarları.

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız; Türkçe Dil Bilgisi ve Resmî Yazışma Kuralları, Ulusal Afet Yönetimi Terimler Sözlüğü Toplantısı, Türkçeyi İyi Kullanma ve Yazım Teknikleri konulu eğitim, Türkçenin Yazışmalarda Doğru ve Etkin Kullanımı konulu eğitim, Türk İşaret Dilinde Dini Kavramlar Sözlüğü Çalışma Toplantısı, TBMM Meclis Araştırması Komisyonu Raporunun imla kurallarına göre düzeltilmesi ile ilgili toplam 24 semineri başarıyla vermişlerdir.

Eğitim Verilen Kurum		Konusu	Tarihler
1	TBMM	Meclis Araştırması Komisyonu Raporunun imla kurallarına göre düzeltilmesi hk.	30 Ocak tarihinden raporun tetkikinin bitimine kadar
2	İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı	Türkçe dilbilgisi kuralları	7 -18 Ocak
3	Rekabet Kurumu Başkanlığı	Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları	14 Ocak
4	Rekabet Kurumu Başkanlığı	Türkçe dilbilgisi kuralları	18 Ocak
5	Diyanet İşleri Başkanlığı	Türk İşaret Dilinde Dini Kavramlar Sözlüğü Çalıştayı	29 Ocak-4 Şubat
6	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları	19 Şubat
7	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları	11-19-25 Mart
8	Özel Anı İlköğretim Kurumları Müdürlüğü	14. Bilim Şenliği jüri üyeliği	22-23 Mart
9	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Müfettiş yardımcılarına yönelik Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları	22 Mart
10	Başbakanlık Yurtdışı Akraba Toplulukları Başkanlığı	Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları, Antalya	29-31 Mart
11	Hazine Müsteşarlığı	Türkçe dilbilgisi ve yazışma kuralları	2 Nisan
12	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Aday memurları eğitimi Türkçe dilbilgisi kuralları, Antalya	10-11 Nisan
13	Başbakanlık Merkez Teşkilatı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü	Türkçe dilbilgisi kuralları konulu eğitim	26 Nisan
14	Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe dilbilgisi ve yazım kuralları konulu eğitim	9 Mayıs
15	Ekonomi Bakanlığı	Göreve yeni başlayan Dış Ticaret uzman yardımcılarının hizmet içi eğitim programında verilecek "Türkçenin Yazışmalarda Doğru ve Etkin Kullanımı" konulu eğitim	17 Mayıs
16	Karayolları Genel Müdürlüğü	44. Adaylık Eğitimi programı içinde yer alan Türkçe Dilbilgisi ve Yazım Kuralları konulu eğitim	30 Mayıs
17	Başbakanlık Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	Personel için düzenlenen hizmet içi eğitim programı kapsamında verilen Türkçe Dil Bilgisi Kuralları konulu eğitim	25-26 Eylül
18	Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	Açıktan atanan personeli için düzenlediği hizmet içi eğitim programı kapsamında verilen Türkçe Dilbilgisi ve Resmi Yazışma Kuralları konulu eğitim	10-11 Eylül

	Eğitim Verilen Kurum	Konusu	Tarihler
19	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü	45. Adaylık Eğitim Programı çerçevesinde düzenlenen Türkçe Dilbilgisi ve Yazım Kuralları konulu eğitim.	19 Eylül
20	Halk Bankası	Stajyer müfettiş yardımcıları için düzenlediği hizmet içi eğitim programı kapsamında verilen Türkçeyi İyi Kullanma ve Yazım Teknikleri konulu eğitim.	27 Eylül
21	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Açıktan atanan personeli için düzenlediği hizmet içi eğitim programı kapsamında verilen Türkçe Dil Bilgisi ve Kuralları konulu eğitim.	4 Ekim
22	Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi	“Ulusal Afet Yönetimi Terimler Sözlüğü” toplantısı	10 Ekim
23	Rekabet Kurumu Başkanlığı	Rekabet Uzman Yardımcıları için düzenlenen Türkçe Dil Bilgisi Kuralları konulu eğitim.	29 Kasım
24	Rekabet Kurumu Başkanlığı	Rekabet Uzman Yardımcıları için düzenlenen Türkçe Dil Bilgisi Kuralları konulu eğitim.	2 Aralık

Tablo 20. TDK tarafından 2013 yılında verilen eğitimlerin kurumlara göre konuları ve günleri.

1.5. Diğer faaliyetler

TRT Okul’da yayımlanan “Bir Kelime Bir İşlem” ve SHOW TV de yayımlanan ”Kelime Oyunu” adlı yarışma programlarına Kurumumuz yayın desteği vermiştir. Türk Dil Kurumu ile TRT Türk tarafından Evliya ÇELEBİ’nin *Seyahatname*’sinin belge nitelikli bir TV dizisi hazırlanmış, 10 bölümden oluşan belge-dizi için Şermin CİDDİ, Evliya ÇELEBİ’nin seyahatlerini anlatan minyatürler çizmiştir. TRT Türk’te 2013 yılında da yayımlanan bu belge-dizi İngilizce olarak da seslendirilecektir.

Kurumun Genel Ağ sayfasına günde ortalama 55.000 (elli beş bin) kez girilmektedir. Kullanıcıların hizmetinde bulunan 15 sözlük ve süreli yayınlar veri tabanı, el yazması eserleri kitaplığı veri tabanı sayfası, Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

Kurum yayınlarının satışı iki satış biriminin yanında elektronik mağaza aracılığıyla yürütülmektedir. Kurum yayın satış aracı üniversitelere gönderilerek, yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılarak yayınların tanıtımı yapılmaktadır.

Türk Dil Kurumu, televizyon ve radyo programlarına yayın ve misafir desteği vermeyi 2013 yılında da sürdürmüştür. Türk dili ve Türk Dil Kurumu ile ilgili pek çok radyo ve televizyon programına Kurumumuzdan konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.

İş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda belediyelerimizle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütülmektedir. Türk Dil Kurumunun teşvikleri sonucunda bugün sayısı yüze yaklaşan belediye, iş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda karar almıştır. Türk Dil Kurumu bu belediyeleri ödüllendirerek öbür belediyelere örnek göstermektedir.

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunmaktadır.

Gönderilen yer	Yurt içi sayısı			Yurt dışı sayısı		
	Kitap	Sürelî yayın	YD (yoğun disk)	Kitap	Sürelî yayın	YD (yoğun disk)
Üniversiteler	2.835	3.540	5	512	141	1
Kütüphaneler	3.240	2.673	-	-	-	-
Diğer kamu, kurum ve kuruluşlar ile kişiler	10.155	26.713	25	-	-	-
Toplam	16.230	32.926	30	512	141	1

Tablo.21. Armağan yayın çizelgesi.

1.5.1. Evrak işleri

2009 yılında hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için yeni oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri (Tiff/ Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi) düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Evrak kayıt numarasında tekrara yer verilmemektedir. Bununla birlikte bir evrak üzerinde (Örneğin A kullanıcısı evrakı sorgularken B kullanıcısı evrakın eklerine bakıyor olabilir.) bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilir. Evrak, ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden öbür birime havale edilebilmekte, öbür kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile evrak gönderilmektedir.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımı yapıldıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2013 yılında gelen evrak sayısı 4.968, giden evrak sayısı 4.466'dır.

Gelen evrak sayısı	Giden evrak sayısı
4.968	4.466

Tablo 22. Evrak durum tablosu.

1.5.2. Bilgi edinme

Dilekçe veya e-posta iletilmesi göndererek, telefon açarak, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. Dilekçe, e-posta ve telefonla yapılan başvuruların sayısı verilemeyecek kadar çoktur. Bunların kaydı tutulmamakta, ancak her başvuru yanıtlanmaktadır. Bunun yanı sıra doğrudan doğruya Bilgi Edinme Yasası'ndan yararlanarak 2013 yılında 1665 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların 1660'ı yanıtlanarak istenilen bilgi ve belgeler başvuru sahiplerine gönderilmiş, 4982 sayılı Kanunun ve ilgili yönetmeliğin 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen şekil şartlarını taşımadığı için 5 başvuru reddedilmiştir.

1.5.3. Bütçe, muhasebe ve ihale işleri

Yevmiye sayısı	3.294
Doğrudan temin ihale sayısı	210
Pazarlık usulü ihale sayısı	3
Açık ihale sayısı	3

Tablo 23. Gerçekleştirilen ihale ve hazırlanan yevmiye durum tablosu.

Hizmet binaları

Türk Dil Kurumu kullanım alanı 4.864 m² olan ek bina ile kullanım alanı 1.680 m² olan ana binada (toplam 6.544 m²) çalışmalarını yürütmektedir. Binalarda 225 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır (Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina ise idari çalışmalar için kullanılmaktadır.).

Taşıt durumu

Açıklama	Sayısı
Demirbaşta kayıtlı taşıt sayısı	4
Kiralama	1
Toplam taşıt sayısı	5

Tablo 24. Taşıt durumu.

Açıklama	Sayısı
Makamda kullanılan araç sayısı	1
Hizmette kullanılan araç sayısı	4
Toplam	5

Tablo 25. Kullanım durumu.

Açıklama	Tutarı (TL)
Akaryakıt ve yağ alımları	35.546,98
Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	50.883,84
Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	7.594,54
Toplam	94.025,36

Tablo 26. Yıllık akaryakıt yedek parça ve öbür giderler

Açıklama	Tutarı (TL)
Hizmet alınan araçların kiralari	47.152,80
Toplam	47.152,80

Tablo 27. Hizmet alınan araçlara yapılan kiralama giderleri.

Ayniyat işlemleri:

Açıklama	Tutarı (TL)
Büro ve İşyeri Mal ve malzeme Alımları	15.312,00
Büro İşyeri ve makine ve Teçhizat Alımları	60.319,65
Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	206.205,00
Toplam	281.836,65

Tablo 28. Demirbaş malzemeleri.

Açıklama	Tutarı (TL)
Kırtasiye Alımları	41.986,95
Periyodik Yayın ve Diğer Yayın Alımları	1.300,00
Büro Malzemesi Alımları	413,00
Baskı ve Cilt Giderleri	2.606.695,88
Yakacak Alımları	115.170,00
Elektrik Alımları	87.372,29
Su Alımları	25.000,00
İçecek Alımları	13.952,17
Temizlik Malzemesi Alımları	1.337,53
Personel Giyecek Alımları	590,00
Diğer Özel Malzeme Alımları (kimyevi ve temizlik malzemesi)	216,00
Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	4.338,86
Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	158,35
Toplam	2.898.531,03

Tablo 29. Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları.

Açıklama	Tutarı (TL)
Demirbaşlar için ayniyat girişi yapılan harcama	267.939,48
Tüketim malları için ayniyat girişi yapılan harcama	3.487.783,95
Toplam Harcama	3.755.723,43

Tablo 30. Demirbaş ve tüketim malları ambar çıkışları.

Açıklama	Tutarı (TL)
Demirbaş malzeme	267.939,48
Tüketim malları	3.487.783,95

Tablo 31. Demirbaş ve tüketim malları ambar toplam çıkışları.

Bilgisayarlar

Açıklama	Sayısı
Sunucular	8
Sunucu kabini	1
Kişisel bilgisayar	90
Yazıcı	15
Dizüstü (notebook)	15
Cep bilgisayarı	1
Yazıcı-tarayıcı-fotokopi	7
Tarayıcı (scanner)	5

Tablo 32. Kurumumuz birimlerinde kullanılan bilgisayarlar.

Açıklama	Tutarı (TL)
Bilgiye Abonelik ve Genel Ağ (internet) gideri	26.097,02

Tablo 33. İnternet giderleri.

Tıpkı çekim (fotokopi) ve belgegeçer (faks) makineleri

Açıklama	Sayısı
Tıpkıçekim (fotokopi) makinesi	2

Tablo 34. Kurumumuz birimlerinde kullanılan tıpkıçekim makineleri.

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer makineleri sayısı	2

Tablo 35. Kurumumuz birimlerinde kullanılan belgegeçer makineleri.

GSM hattı

Açıklama	Sayısı
GSM hat sayısı	1

Tablo 36. GSM hat sayısı.

Sabit telefon hattı

Açıklama	Sayısı
Telefon hattı sayısı	20
Dâhili hat sayısı	150
GSM hat sayısı	1
Telekom'dan kiralanan özel devre	1
Belgegeçer hattı sayısı	3

Tablo 37. Birimlerde kullanılan haberleşme hatları sayısı.

Açıklama	Tutarı (TL)
Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	29.062,26
Posta ve Telgraf Giderleri	104.873,03
Toplam	133.935,29

Tablo 38. Yıllık toplam haberleşme giderleri.

Elektrik

Açıklama	Tutarı (TL)
Yıllık 215.780.817 KW elektrik tüketim bedeli olarak toplam	87.372,29

Tablo 39. Kurumumuz hizmet binasının yıllık elektrik giderleri.

Su

Açıklama	Tutarı (TL)
İçme suyu dahil toplam 3.311.017 m ³ su tüketim bedeli	38.568,55

Tablo 40. Kurumumuz hizmet binasının yıllık su giderleri.

Doğal gaz

Açıklama	Tutarı (TL)
Yıllık toplam 115.353.383 m ³ tüketim bedeli	115.170,00

Tablo 41. Kurumumuz hizmet binasının yıllık doğal gaz giderleri.

Yurt içi ve yurt dışı görevler

Açıklama	Tutarı (TL)
Yurt içi görevlendirme sayısı (174 adet)	48.376,25
Yurt dışı görevlendirme sayısı (115 adet)	24.616,24
Yurt içi sürekli görev yolluğu (7 kişi)	10.971,50
Toplam Ödenen Harcırak Miktarı	83.963,99

Tablo 42. Yurt içi ve yurt dışı görevlendirmeler.

Evrak durumu

Açıklama	Sayısı
Gelen evrak sayısı	4.968
Giden evrak sayısı	4.466
Toplam	9.436

Tablo 43. Yıllık evrak sayısı.

Basılı yayın

Açıklama	Tutarı (TL)
Periyodik ve diğer yayın alımları	1.300,00
Basılı yayın alımları ve yapımları	39.074,50
Görüntülü yayın alımları ve yapımları	4.466,63
Toplam	44.841,13

Tablo 44. Kurumumuz makam hizmetleri için alınan basılı yayın.

Satın alma hizmetleri

Açıklama	Sayısı
Yıllık yapılan ilanlı açık ihale	3
Yıllık yapılan ilansız doğrudan temin ihale	210
Pazarlık usulü ihale	3
Toplam	216

Tablo 45. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri şube müdürlüğünce yapılan ihalelerin sayısı.

Açıklama	Sayısı
Toplam tahakkuk sayısı	2365

Tablo 46. Toplam satın alma işlem sayısı.

Burslar ve harçlıklar

Açıklama	Tutarı (TL)
Yurt içi burslar ve harçlıklar	1.460.260,00
Yabancı uyruklu kişilere burslar ve harçlıklar	109.067,56
Toplam	1.569.327,56

Tablo 47. Yurt içi, yurt dışı ve yabancı uyruklu kişilere verilen burslar ve harçlıklar.

1.5.4. Proje Bilgileri

a. Türk Dili İle İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi

Türk Dil Kurumunun kendi kaynaklarıyla desteklediği bu projelerin yanı sıra kurum dışı kaynakla yürüttüğü bir proje de bulunmaktadır. Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen “*Türk Dili ile İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercümesi*” projesi kapsamında yurt dışında Türklük bilimi alanında yayımlanmış çok bilinen yabancı dillerin yanı sıra, daha az bilinen yabancı dillerle kaleme alınmış birçok eser bulunmaktadır. Türkiye’deki üniversitelerde ve ilgili kuruluşlarda Türk dili ve edebiyatı alanında çalışanların büyük bir bölümünün sadece bir yabancı dili bildiği ve o dilde yazılanları kullandığı göz önüne alındığında, çok çeşitli Avrupa dillerindeki eserlerin Türkçeye çevrilmesi konusu önem arz etmektedir. Değişik yabancı dillerdeki eserlerin geniş bir okuyucuya ulaşmasını sağlamak açısından Kurumumuzca “Türk Dili İle İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi” başlığı altında bir proje çalışmasının uygulanması düşünülmüştür.

Bu proje kapsamında yapılacak çalışmalar, Genel Türkolojide dil bilgisi, dil ilişkileri, edebiyat, halk bilimi alanlarındaki önemli eserlerin Türkçeye çevrilmesiyle bundan sonra bu alanlarda yapılacak çalışmaların daha sistemli ve kapsamlı biçimde ele alınma imkânını sağlayacaktır.

Proje kapsamında bugüne kadar yedi eser yayımlanmış, ayrıca iki eserin inceleme işlemleri tamamlanmış olup yazarından ve yayınevinden Türkçe çeviri izni beklenmektedir. Dört eser incelemeye gönderilmiş, iki eser inceleme aşamasında olup, üç eser de inceleme raporları doğrultusunda gerekli düzeltilerin yapılması için hazırlayıcılarına gönderilmiştir. Proje kapsamına alınan 18 eserin de çeviri çalışmaları devam etmekte; altı makalenin çevirisi tamamlanmış; yedi makale ikinci inceleme aşamasında; üç makale de incelemeye gönderilecektir. Türkçeye çevrilmek üzere çevirmenlere gönderilen makale sayısı da 43’tür. Öte yandan Genel Ağ’da görevlendirme bekleyen makale sayısı ise 39’dur.

b. Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğünün Hazırlanması

Bu çalışma Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan sözcüklerin köken bilgisi araştırmasını kapsayacaktır. Sözlük çalışmasında madde başlarını, Türkiye Türkçesinin ölçünlü biçiminde kullanılan sözcükler oluşturacaktır. Bunun için gerekli veri tabanı Türk Dil Kurumunun yayını olan *Türkçe Sözlük*’e dayanacaktır.

c. Türk İşaret Dili Sisteminin Oluşturulması, İşaret Dili Sözlüğünün Hazırlanması

Türk işaret dilinin bilimsel araştırmalarının yapılarak dil bilimi açısından incelenip Türk diline uygunluğunun belirlenmesi ve işaret dilinin öğretim programı, öğretmenleri ve tercümanlarının yetiştirilmesindeki yetersizliğinin giderilmesi; 5378 sayılı yasa ile koordinatörlük ve Türk işaret dili eğitimi sistemi ve alfabesinin oluşturulması; Türk işaret dili dil bilgisi ve Türk işaret dili sözlüğünün hazırlanması kurullarının görevleri Türk Dil Kurumuna verilmiş olmakla birlikte mevzuat değişikliği ve 2013 yılında Bilim Kurulu ve Bilim ve Uygulama Kollarının oluşturulmuş olması nedeniyle projenin uygulanmasında gecikmeler olmuş ve süreç tamamlanamamıştır. Ancak eğitimin acil ihtiyacı dikkate alınarak Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte 3000 kelimelik *Türk İşaret Dili Sözlüğü* hazırlanmış ve Kurum Genel Ağı'nda hizmete sunulmuştur.

d. Uzaktan Öğretim Yöntemiyle Yabancılar Türkçe Öğretimi Yazılımı

Türkçenin dünyanın herhangi bir yerinde ve istenilen zamanda öğrenilmesini sağlayacak ileri teknolojik altyapıya sahip ve çağdaş eğitim ve dilbilim yöntemleri ile geliştirilmiş bir yazılım hazırlanacaktır.

e. Farklı Kültürlerin Temel Düşünce ve İlim Eserlerinin Türkçeye Çevirisi

Yurt dışında bilim, sanat ve kültür alanında yayımlanmış, çok bilinen yabancı dillerin yanı sıra daha az bilinen yabancı dillerle kaleme alınmış çok sayıda eser bulunmaktadır. Türkiye'deki üniversiteler, kültür ve sanat çevreleri mensuplarının büyük bir bölümünün sadece bir yabancı dili bildiği ve o dilde yazılanları kullandığı göz önüne alındığında, çok çeşitli dünya dillerindeki temel eserlerin Türkçeye çevrilmesinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu projede insanlığa mal olmuş temel eserlerin Türkçeye çevrilip topluma sunulmasıyla, bunun ardından bilinmeyenlerin düşünce ürünü olarak ortaya konulmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik ilmî araştırmaları Bilim ve uygulama kolları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile ilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

Bu nedenle Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 29.08.2013 tarih ve 677/2 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile Proje Yürütücüsü Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr.

Mustafa S. KAÇALİN'in başkanlığında, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ ile Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Yüksek Kurum Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU ve Dr. Şakir Alparslan YASA'dan oluşmak üzere Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuştur. Çeviri Hareketi Projesi kapsamında aşağıdaki eserlerin çevirisi yapılacaktır.

- Ahmet Cevdet Paşa, *Târih-i Cevdet (Tertîb-i Cerîd)*,
- Kâtip Çelebi, *Kesfî 'z-Zunûn an Esâmi 'l-Kütüb ve 'l-Fünûn*,
- Ma'rûf er-Rusâfî, *Def'u 'l-Hucne fî İrtizâhî 'l-Lükne*,
- Ebu'l Alâ el-Ma'arrî, *Risâletü 'l-Gufrân*,
- L. Victor Letellier, *Choix de fables, traduites en Turc par un efendi de Constantinople et publiées avec une version française par L. Victor Letellier*,
- Charles Deval, *Deux années à Constantinople et en Morée (18251826) ou Esquisses historiques sur Mahmoud, les janissaires, les nouvelles troupes, Ibrahim-Pacha, Solymân-Bey*,
- Henry Cartoy ve Jean Nicolaides, *Folklore de Constantinople*,
- Thomas Xavier Bianchi, *Le nouveau guide la conversation en français et en turc, à l'usage des voyageurs français dans le Levant et des Turcs qui viennent en France*.

f) Türk Dili Belgesel ve Film Yapımı.

Evliya Çelebi Belge Filminin Tanıtımı Yapıldı;

Avrupa Konseyi Evliya Çelebi'yi "21. yüzyılda insanlığa yön veren en önemli 20 kişiden biri" olarak ilan etti. Birleşmiş Milletler Bilim, Eğitim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ise anma yıl dönümleri programı kapsamında doğumunun 400. yıl dönümü olmasından dolayı 2011 yılını "Evliya Çelebi Yılı" olarak kabul etti. Bu kapsamda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kuruluşları Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Araştırma Merkezi, Evliya Çelebi'nin doğumunun 400. yıl dönümünü, "Evliya Çelebi400 Etkinlikleri" başlığı altında yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirdiği milletlerarası nitelikte çok sayıda etkinlikte andı. Bu etkinlikler kapsamında Türk Dil Kurumu ile TRT Türk arasında, Çelebi'nin 10 ciltten oluşan *Seyahatname*'sinin belge film nitelikli bir TV dizisi olarak hazırlanması için ortak çalışma yapılması kararı alınmıştı. 10 bölümden oluşan belge-dizi için Şermin CİDDİ, Evliya Çelebi'nin seyahatlerini anlatan minyatürler çizdi. Yapımcılığını ve yönetmenliğini Daver ATABEY'in üstlendiği ve pazar-tesi günleri TRT Türk'te saat 22.50'de yayımlanan belge-dizinin bölümlere dağılışı şöyle:

1. Bölüm: İstanbul
2. Bölüm: Bursa, Trabzon, Erzurum
3. Bölüm: Karaman, Antakya, Filibe, Sofya
4. Bölüm: Edirne, Mardin
5. Bölüm: Saraybosna, Poçitel, Travnik, Dubrovnik, Üsküp, Ohrid
6. Bölüm: Belgrad, Budapeşte, Estergon, Zigetvar
7. Bölüm: Viyana, Bükreş, Köstence
8. Bölüm: Atina, Girit, Kütahya, Uşak, Urla
9. Bölüm: Hac Seyahati, Kudüs
10. Bölüm: Kahire, Nil Nehri, Nil Haritası, Seyahatnamenin Yazılması

Evliya Çelebi Belge Film, 2013 yılında da bölümler halinde TRT Türk'te yayımlanmıştır.

Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bugüne tarihini konu alan bir belge film, hazırlanacaktır. Belge film ile Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü ortaya koyan bilgi ve belgeler, günümüz basın yayın teknolojileri kullanılarak gelecek kuşaklara aktarılacaktır. Yurt dışından konuyla ilgili kuruluş ve bilim adamlarının katkılarıyla, çok dilli olarak hazırlanması sağlanan belge filmlerin, milli ve milletlerarası yayın kuruluşlarında yayımlanması ve YD ortamında çoğaltılarak geniş kitlelere ulaştırılması sağlanacaktır.

2. Performans Sonuçları Tablosu

5018 sayılı Kanunda, 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile 01.01.2010 tarihi itibarıyla Yüksek Kurumun bünyesinde yer alan Kurumlara da stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirildiğinden, 2013-2017 yıllarını kapsayan Türk Dil Kurumu Stratejik Planı hazırlanarak 2013 yılı içerisinde yayımlanmıştır. Bu nedenle 2013 yılı için performans programı hazırlanamadığından, performans bilgilerine yer verilememiştir.

3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kanunda, 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile 01.01.2010 tarihi itibarıyla Yüksek Kurumun bünyesinde yer alan Kurumlara da stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirildiğinden, 2013-2017 yıllarını kapsayan Türk Dil Kurumu Stratejik Planı hazırlanarak 2013 yılı içerisinde yayımlanmıştır. Bu nedenle 2013 yılı için performans programı hazırlanamadığından, performans bilgilerine yer verilememiştir.

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kanunda, 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile 01.01.2010 tarihi itibarıyla Yüksek Kurumun bünyesinde yer alan Kurumlara da stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirildiğinden, 2013-2017 yıllarını kapsayan Türk Dil Kurumu Stratejik Planı hazırlanarak 2013 yılı içerisinde yayımlanmıştır. Bu nedenle 2013 yılı için performans programı hazırlanamadığından, performans bilgilerine yer verilememiştir.

5. Diğer Hususlar

- Başkanlığımız yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına, Maliye Bakanlığına ve Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.
- 17.03.2006 tarihli ve 26111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik’in 11’inci maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere Genel Ağ sayfasında yayımlanmış ve raporun birer örneği Sayıştay ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.
- 2013 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 27/a maddesi gereğince; Başkanlığımızın 2013 Yılı Programı’nda yer alan ve sorumlu olduğu tedbirlerin uygulama durumları ile ilgili bilgiler, geliştirilen formlara uygun olarak, Mart, Haziran, Eylül ve Aralık sonu olmak üzere üç aylık dönemler itibarıyla, dönem sonunu izleyen 10 gün içinde Kalkınma Bakanlığına bildirilmiştir.
- 2013 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 27/b maddesi gereğince; Yatırım Programında yer alan projelere ilişkin Yatırım Uygulama Raporları:
 - 1 Ocak - 31 Mart
 - 1 Nisan - 30 Haziran
 - 1 Temmuz - 30 Eylüldönemlerini kapsayacak şekilde hazırlanarak, dönem sonlarını takip eden en geç 15 gün içinde, 1 Ekim-31 Aralık dönem raporu ise Mart ayı sonuna kadar Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.
- Mali işlemler; yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmiştir. (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek

gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yıl sonu işlemlerinin yapılması vb.)

- Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri gereğince harcama birimine ait taşınır işlemleri denkleştirilerek (konsolide edilerek) taşınır kesin hesap cetveli ve icmalî çıkarılmıştır.
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları öbür birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmıştır.
- Kurumumuz Genel Ağ sayfasının teknik alt yapısı ve sayfada yer alan bilgi ve haberlerin öbür birimlerden gelen bilgiler çerçevesinde güncellenmesi işlemleri gerçekleştirilmektedir.
- 2013 yılına ait temizlik, güvenlik ve personel taşıma işlemleri hizmet satın alma yöntemiyle Kamu İhale Kanunu hükümlerine uygun biçimde sonuçlandırılmıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. ÜSTÜNLÜKLER

Geçmiş, özel yapısı, teknik donanımı Türk Dil Kurumunun güçlü yanlarını oluşturmaktadır. Güçlü yönlerimiz aşağıda sıralanmıştır:

- a) Anayasal kurum olması.
- b) Cumhurbaşkanlığının gözetiminde Başbakanlığa bağlı olması.
- c) Kurumun akademik bir kimliğinin olması.

d) Kurumun teknolojik altyapısının güçlü olması, özellikle kimi önemli kaynakların elektronik ortama aktarılmasında teknolojinin sunduğu imkânlardan etkili olarak yararlanması.

e) İlmî eser ve süreli yayıncılık alanlarında, Türk Dil Kurumunun güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.

f) Kurumun, birçok farklı disiplinle ortak çalışmalar yapma yetkisine sahip olunması.

g) Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.

h) Kurumun, Türkoloji alanındaki millî ve milletlerarası her türlü uzman desteğini talep edebilecek bir konumda olması.

i) Kurumun, yalnızca Türkiye'ye yönelik olarak değil, ülke dışına yönelik de etkinliklerde bulunması.

B. ZAYIFLIKLAR

a) Türk Dil Kurumunun bölge teşkilatı olmaması; özellikle İstanbul'da herhangi bir temsilciliğin bulunmaması sebebiyle, iş ve işlemlerde güçlükler yaşanması.

b) Çalışanlara sağlanan mali imkânların sınırlı olması; bundan dolayı nitelikli elemanların Kurumda kalma eğilimi göstermemesi.

c) Geçmişte hem dil hem edebiyat alanında belirli bir vazife ve konuyu üstlenmiş olan Türk Dil Kurumunun, bugün yalnızca dil alanında kalmış olması.

d) Çalışanların güçlü bir kurumsal kimliğe sahip olmaması.

e) Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılmış olan devlet memurları kanunu genel tebliği. (seri no: 162)

f) 14 Mayıs 2013 tarih ve 28647 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki Kurumlarda görevli olanlara ödenecek ücret ve huzur haklarının, Bakanlar Kurulunun 25/03/2013 tarih ve 2013/4539 sayılı kararname eki kararının 4. maddesinin 5. fıkrasında bulunan bir kişiye ayda en fazla 4 toplantı günü için ödeme yapılır hükmünün yer alması.

g) 14.5.2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2013/4539 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin ekinde yer alan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki kurumlarda görevli olanlara ödenecek ücret ve huzur haklarının ekli kararın “Amaç ve Kapsam” bölümünde belirtilen açıklamalardan da anlaşılabacağı üzere, Kurumumuzun bilim ve uygulama kolları olan Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Sözlük Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu ile Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kollarına da Bilim kurulu üyelerinin dışında çalışan bilim adamlarına huzur hakkı ödenememesi.

C. DEĞERLENDİRME

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 24/09/2013 tarih ve 678/12 sayılı kararı gereğince Bilim ve Uygulama Kolları kurulmuş, mevzuattaki düzenlemelerden sonra Kurumda yürütülen projelerin 2014 yılında başlatılması tasarlanmaktadır.

Söz konusu projeler şunlardır:

- Türk İşaret Dili Projesi,
- Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü Projesi,
- Yabancılar İçin Uzaktan Türkçe Öğretimi Yazılımı Projesi,
- Türk Dili İle İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi,
- Farklı Kültürlerin Temel Düşünce ve İlim Eserlerinin Türkçeye Çevirisi Projesi.

Bu olumlu gelişmelere karşın Türkçenin kullanımında yaşanan olumsuzluklara da değinmek gerekmektedir. Binlerce yıllık geçmişiyle, 12 milyon kilometre karelik geniş bir coğrafya parçasında çeşitli lehçeleriyle ve yaklaşık 220 milyon konuşuruyla; mükemmel ses, biçim ve söz dizimi özellikleriyle; geniş söz varlığıyla yeryüzünün en güçlü dillerinden biri olan Türkçe, hiç de hak etmediği olumsuzluklarla karşı karşıyadır. Hayatın çeşitli alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin olur olmaz her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle ha-

berleşme araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Türkçenin kullanımı konusunda yaşanan başıboşlukları giderecek kanuni düzenlemelerin yapılması gereğine inanıyoruz. Bu kanuni düzenlemelerin yapılmasına kadar geçecek zaman içerisinde Türk Dil Kurumu boş durmamakta, iş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda belediyelerimizle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir.

Bütün bu çalışmalar ilmî yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

Türk Dil Kurumu olarak bütün çalışanlarımızla Türk dilinin hizmetindeyiz...

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi amacıyla;

1. Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi ve verimliliğin artırılması amacıyla hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi,
2. Kurumun uzman ve idari personel yetersizliğinin giderilmesi gerekli görülmektedir.

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI¹ [3]

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller ile Sayıştay raporları gibi benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.² [4]

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.³ [5] (30.04.2014, Ankara)

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN

Türk Dil Kurumu Başkanı

1 [3] Üst yönetici tarafından imzalanan iç denetim güvence beyanı, idare faaliyet raporuna eklenir.

2 [4] Yıl içinde üst yönetici değişmişse “benden önceki yönetici/yöneticilerden almış olduğum bilgiler” ibaresi de eklenir.

3 [5] Üst yöneticinin herhangi bir çekincesi varsa bunlar liste olarak bu beyana eklenir ve beyanın bu çekincelerle birlikte dikkate alınması gerektiği belirtilir.

Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı**İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI^[6]**

Harcama yetkilisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.[7]

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.[8] (30/04/2014, Ankara)

Fevzi ÇAKAR

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürü

Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi⁴ [9] olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve denetim mevzuatı ile öbür mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini; izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve tekliflerinin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin “2013, Yılı Faaliyet Raporu”nun III/A- Mali Bilgiler bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (30.04.2014, Ankara)

Hüseyin DOĞANAY

Strateji Geliştirme Müdür V.

4 [9] Strateji geliştirme başkanlıklarında başkan, strateji geliştirme daire başkanlıklarında daire başkanı, strateji geliştirme ve mali hizmetlerin yerine getirildiği müdürlüklerde müdür, öbür idarelerde idarelerin mali hizmetlerini yürüten birim yöneticisi.

